

SANKTSIOONID

EL karistab Valgevenet

EL kavandab sanktsioone Valgevene diktatuuri vastu. Eelkõige puudutab see president **ALEKSANDR LUKAŠENKOGA** seotud ettevõtteid. Eesti firmadest peaks hoop mööda minema. ▶8-9

TÖÖKOHT

Raasukese kogemus kulub marjaks ära

Pool aastat tagasi Swedbanki Rootsi peakontorist lahkunud **ERKKI RAASUKE** võttis nüüd vastu pakkumise asuda tööle majandusministri nõunikuna. ▶3

Äripäev

Neljapäev, 8. märts 2012
nr 47 (4469) **2,24 eurot**

↓ **EUR/USD**
1,3120

↑ **USD/EUR**
0,7622

↑ **EUR/SEK**
8,9240

↓ **NordPool**
39,51

↓ **Euribor**
1,221%

Fantastiline Anne Mere

▶ Eestlase tõusmine Läänemere mõjukamaks naistööstusjuhiks pani Soome meedia kihama. ▶4-5

FOTO: VEIKO TÖKMAN

STREIK

Õpetajad valasid oma nõrdimust välja

"Kui ma oleks äriimees, siis mida rohkem ma midagi treiks, seda rohkem ma raha saaks. Aga ma "trein" ju ka koolis, väga toredaid lapsi "trein". Kuid palka ei tule kuskilt juurde," kurtis õpetaja. ▶6-7

KUIDAS

Nipid telefonimüügi korraldamiseks

Kuigi telefonimüük pole meil enam ammu võõras nähtus, on muu maailmaga võrreldes veel pikk tee käia. Äripäev annab nõu, mida telefonimüügi korraldamisel silmas pidada. ▶12

INVESTOR

Euroopa indeksid ehmatasid langusega

Tõusuga juba ära harjunud investoreid tabas teisipäeval ebameeldiv üllatus, kui Euroopa aktsiaindeksid tegid järsu kukkumise. Kas tegu on lihtsalt korrektsiooni või sügavama muutusega? ▶16-17

KOLUMN

„Kuni Euroopa konkurentsivõime on kolmekiiruseline, on ta ebastabiilsus määratud.

TTÜ professor Rainer Kattel kirjutab, et Euroopa fiskaallepe süvendab ja kinnistab eurotsooni perifeeria probleeme. ▶14

ÄRIPÄEV 8. märts 2012

toimetaja Harry Tuul, tel 667 0182, e-post harry.tuul@aripaev.ee

TEGIJA

Sven Rondik

korraldas võimsa streigimiitingu

↑ Eesti Haridustöötajate Liidu juht näitas eile, kuidas korraldada üks tõeliselt võimas streigimeeleavaldus. Kogu streigist võtab esialgselt andmetel osa 16 000 haridustöötajat, lisaks toetavad muude elulade esindajad. Vaevalt, et nüüd õpetajad kohe oma tahtmist saavad,

kuid ilma mõjuta ettevõtmine kindlasti ei jää. Ühiskonnas on streik leidnud rohkem vastukaja, meedia on streigijuttu täis ja ilmselt ei saa ka valitsus lihtsalt kogu sehkendamist pöidlaid keerutades pealt vaadata. On aru saada, et ministrid on üles ärritatud. Jää on liikuma hakanud.

REPLIJK

Kvoodimurdjad

Viimase ajal taas teravalt tõstatunud sookvootide teema valguses tasub esiletõstmist Eestis tegutsev Skandinaavia kütefirmat. Nimelt ostutas Statoil Eesti juht Helge Kirs-Toiger ettevõtetest lahkuda ja pikemalt puhata. Juhtimisohjad annab ta aga üle viimased seitse aastat samas ettevõttes konseptsioonijuhina töötanud Kai Realole. Näide, kus kuvandilt mehise ala kvoot on pahupidi kaldud.

STATOILIST
lahkuva Helle
Kirs-Toigeri valis
Äripäev 2011. aas-
ta maksumaksja
sõbraks.

PÄEVA REKORD

3

TRILJONI (ehk kolm korda kümme astmes 12) euro piiri ületas läinud nädalal Euroopa Keskpanka bilansi maht, kui keskpank väljastas kommertsbankadele enam kui 500 miljardi euro väärtuses kolmeaastase tähtajaga erakorralist likviidsuulaenu. See moodustab kolmandiku euroala SKPst, mis jätab seljataha nii USA kui ka Suurbritannia keskpankad.

AJALOO ILU

Maksuterminaatori valik kängus kuue aastaga

Märts 2006. Äripäev kirjutas, et maksu- ja tolliameti juhi konkursil on sõelale jäänud kontrollorganeid esindavad Enriko Aav ja Raivo Sepp. Ükskoik, kumb kahest ametisse asuks, võis nende tausta teades juhtuda, et eelmise juhi Aivar Rehe ajal pehmeks teenindusasutuseks muutunud ametist saab pigem raudne rusikas ehk maksutermiinaator.

Hetkeseis. Ametisse valitud Enriko Aav lahkus eelmise aasta lõpus tööle IMFi. Maksuameti peadirektori konkurs arusaadavalt osutus ootamatult kiduraks. Maksutermiinaatori kohale kandideeris vaid Marek Helm, kes ametisse nimetati.

HOIATUS

2.

TUNNISEKS võib täna venida takso ooteaeg.

HOMME

Kes kuuluvad avalikkuse huvi pelgavasse vabamüürlaste seltsi?

LOE ÄRIPÄEVAST

ILLUSTRATSIION: ANTI VEERMAA

JUHTKIRI

Valitsus jahib muutuste asemel linnukesi

Väikeste ettevõtjate **äikese muudatusega viis**
aastat võimul olnud Refor-
mierakonna ja IRLi koalitsio-
sioon rahuldub Äripäeva
hinnangul liiga tihti vormi-
tätega ning on jätnud sisulised reformid ta-
gaplaanile. Piltlikult jahib valitsus üha enam
reaalsete muutuste ja reformide asemel lin-
nukesi. Ehe näide on plaanitav sotsiaalmaksu-
lae kehtestamine kõrgepalgalistele, mille ees-
märk on soodustada Eestisse kallimate töö-
kohtade loomist. Kui ettevõtjad on rääkinud
sellest aastaid ning näiteks Teenusmajandu-
se Koda on pakkunud orienteerivaks laepii-
viks 2000 eurot brutopalgast, plaanib koalitsio-
on sotsiaalimaksulade üle 4000 euro suu-
rustele kuupalkadele alates 2014. aastast. Sel-
lise stsenaariumi realiseerumine tähendab
aga, et kuigi vormiliselt tehakse reform ära,
ei muutu sellest tegelikult suurt midagi. Näi-
teks 2010. aastal teenisid enam kui 2662 eurot
vaid 2,4% töötajatest. Lae tõstmine veel enam
kui 50% võrra kõrgemale (4000 eurot) tähen-
daks seega, et selline süsteem ei soosiks mit-
te üldist jõukuse kasvu ega ilmselt ka kallima-
te töökohtade loomist, vaid pigem ühte Eesti
mõistes väga hästi teenivat kitsast gruppi. Nii
muutub reform farsiks, kuid formaalselt saab
koalitsioon väita, et lubadus täideti.

Teine näide on töödandajapension, mis jõustus sellel aastal. Kuigi seadus kehtestati, on selle reaalne mõju sisuliselt olematu. Suurem osa töödandajast peab seda liiga kulukaks või ebaefektiivseks. Veelgi enam – valitsus ise on rahandusminister Jürgen Ligi suu läbi nimeanud seda anakronismiks, mis ei vasta tänapäeva töötaja mobiilsusele ega tööturu vajadustele ega lisa midagi sotsiaalselt olulist sotsiaalkindlustusse. Vastus küsimusele, milleks selline reform üldse tehti, on tõenäoliselt, et vastav nõue kehtestati Euroopas ning selle-

”**Nii muu-
tub reform
farsiks,
kuid for-
maalselt
saab koa-
litsioon
väita, et
lubadus
täideti.**

ga saadi Brüsselis linnuke kirja. Selle asemel oleks sisulisest reformist võinud kasu olla kas või sellesama riigisektori ülevälpidamiseks. Nii võiks see asendada praegu spiraalina kasvavat eripensionite koormust riigieelarvele. Viimase kümne aasta jooksul on eripensionite väljamaksmine riigieelarvest kasvanud üle 20 korra ning trend jätkub. Eripensionite reform ise sümboliseerib aastasid alataseme metoodikat või kooskõlastusringil.

Ka laiemalt on just tuleviku suunatud ja investeeeringuid puudutavates reformides olnud suuri vajakajäämisi. Näiteks 2010. aasta suvel pärast aastaid arutelusid jõustunud uus perekonnaseadus võitis vanematele õiguse oma lapse nimel väärt-paberitehinguid teha, seda saab vaid kohtu loal. Ilmselt algselt laste kaitseks mõeldud meede osutus aga sisuliselt perevaenulikuks, sest igasugune investeerimine muutus keeruliseks ja paindumatu-se tõttu ka riskantseks. Sarnane olukord valit-seb ka investeerimiskontode ümber. Aastaid räägitud ebavõrdsus, kus juriidilised isikud said tulumaksu kohe maksmata reinvestee-rida ning eraisikutele polnud sama tegevus lu-batud, asendati eelmise aasta alguses küll in-vesteerimiskonto süsteemiga. Viimane ei ole aga sugugi lihtne ja läbipaistev ehk investo-risõbralik. Nii on jäänud täitumata esialgsed eesmärgid muuta eraisik ettevõttega võrdsesks ning meelitada kodanikke investeerima.

Ka praegu aktuaalne haridusreform meenutab linnukese jahti. Rääkides pidevalt selle vajadusest näidatakse ühelt poolt, et probleemi on teadstatud ja töö selle lahendamiseks käib. Kuid teisalt ei ole viimase viie aastaga suudetud ühtegi reaalselt ja sisulist sammu selles suunas astuda. Sarnast sõnumit kannab ka regionaalministri ametikoht. Kuid pikemalt jätkame igikestva haldusreformi teema tänases juhtkirjas harutama.

ÜTLES

» Kaido Simmermann: Ametiühingute väljaütlemised raudteeliikluse täielikust peatamisest Eesti Raudtee taristul ei jäta kaksipidise arvamuse ruumi.

Eesti Raudtee juht raudteelaste streigi seadusevastasuse kohta. LOE LÄHEMALT LK 7

LÜHIDALT 3

8. märts 2012 ÄRIPÄEV

toimetaja Aivar Hundimägi, tel 667 0115, e-post aivar.hundimagi@aripaev.ee

Parts peab Raasukese kogemust nõunikukoha vääriliseks

BIRJO MUST
birjo.must@aripaev.ee

Erkki Raasuke võttis eile vastu majandus- ja kommunikatsiooniminister Juhan Partsi ettepaneku asuda tööle tema nõunikuna, teatas majandus- ja kommunikatsiooniministeerium. Partsi sõnul tegi ta ise Erkki Raasukele ettepaneku oma nõunikuks hakata, sest seliste inimeste mõtteid tuleb Eesti hüvanguks kasutada.

“Raasuke on Raasuke. Usun, et ta ei vaja ei Äripäevale ega lugijatele tutvustamist,” kommenteeris Parts seda, miks Raasuke sai tema nõunikuks.

Partsi sõnul on Raasukese esmane ülesanne viia majandusministeeriumi valitsemisalas olevate riigi äriühingute omanikepoolne juhtimine uuele tasemele.

“Talle on seatud äärmiselt konkreetsed eesmärgid – kasvatada riigiportfellis olevate ettevõtete väärtust,” kinnitas Parts. Riigiettevõtete börsile vii-

ÄRIPÄEVA TOP 100 galal 1. detsembril. Vasakult majandus- ja kommunikatsiooniminister Juhan Parts, Eesti Energia juhatuse esimees Sandor Liive ja ekspankur, värske nõunik Erkki Raasuke. FOTO: ANDRAS KRALLA

mise plaane majandusministri praegu pole ning seega ei kuulu Raasukese ülesannete hulka ettevalmistused börsileminekuks.

Suurte kogemustega pankurite tegi minister ise ettepaneku nõunikuks hakata. “Mind majandusministrina huvitavad loomulikult selliste inimeste mõtted ja tulevik ning kuidas seda

kasutada Eesti majanduse hüvanguks,” kommenteeris Parts.

Arvestades seda, et riigiettevõtete portfelli on võrdlemisi kaalukas, siis tuleb ka omanikupoolset tegevust pidevalt parandada, lisas ta.

Raasukese vastutusalaks saab ministri nõustamine nende riigile kuuluvate äriühingute as-

jus, mille üldkoosolekuks on minister.

“Minu jaoks on see väljakutsuv ettepanek ja näen oma ülesannet selles, et kasvatada riigile kuuluvate firmade väärtust ja arendada nende juhtimisvõimekust,” ütles Raasuke.

Erkki Raasuke asub ministri nõunikuna tööle 9. aprillil.

THI

Eluasemekulutused jätkasid tõusu

Tarbijahinnaindeksi muutus oli 2012. aasta veebruaris võrreldes jaanuariga 0,4% ning võrreldes eelmise aasta veebruariga 4,2%, teatas statistikaamet.

Kaubad olid 2011. aasta veebruariga võrreldes 3,5% ja teenused 5,5% kallimad.

Kaupade ja teenuste administratiivselt reguleeritavad hinnad on eelmise aasta veebruariga võrreldes tõusnud 10,3% ja mittereguleeritavad hinnad 2,2%.

2011. aasta veebruariga võrreldes mõjutasid indeksit enim eluasemele tehtavad kulutused, mis andsid kogutõusust üle 40%.

TEETÖÖD

Kõrvalmaanteed on alarahastatud

Maanteeamet tutvustas 2012. aasta suurimaid teetöid. Eelarve vahenditega püütakse säilitada olemasolevat kvaliteeti ja seda mitte alla lasta.

Maanteeameti peadirektori Tamur Tšätko sõnul on kogu eelarve maht 2011. aastast suurem. Maht kasvas välisabiraha võrra. Et välisabiraha saab suunata vaid suurematele rahvusvahelistele teedele ja põhimaanteedele, siis kõrval- ja tugimaanteedehitamiseks jäi eelarve eelmise aastaga võrreldes samale tasemele.

“Eesti tugi- ja kõrvalmaanteed on selgelt alarahastatud,” nentis Tšätko pressikonverentsil. “Praegu on kõrvalmaanteed katte keskmine vanus 25 aastat, kuid mõistlik oleks see 15 aastat.”

EDETABEL

Eesti meeldivaim bränd on Kalev

Meeldivaim bränd Eestis on ülekaalukalt, nagu ka eelnevatel aastatel, Kalev, selgub TNS Emori brändide edetabeli uuringust. Järgnevad Tere, Skype, Maxima, ETV, Google, Leibur, Selver, Tele2 ja YouTube. Kalev on esikohal juba aastaid ning edu konkurentide ees on isegi kasvanud.

CO₂-emission alates 134–169 g/km ja keskmine kütusekulu 5.1–7.3 l/100 km.

Esitleme Mercedes-Benzi klassikuid

Silberautol on au Teile esitleda tõelist klassikat, autosid, mis on saanud turvalisuse, sõidumugavuse, ökonoomsuse, keskkonnasõbralikkuse ja eeskujuliku tehnoloogia sünonüümiks kogu maailmas. Pikaajalisi kogemusi ning klientide eelistusi arvesse võttes oleme kokku pannud ilmselt just Teile sobiva varustuspaketi.

Atraktiivse varustuspaketiga
Mercedes-Benz C 180 CGI BlueEFFICIENCY “Avantgarde”

Kampaaniahind: 34 500 €

Hinnavõit 5 628 €
Kuumakse 399 €*

Täpsem info www.silberauto.ee/klassikud

Kampaania kehtib kuni 31.05.2012.

* Näidiskuumakse arvutatud: kasutusrendi periood 60 kuud, sissemakse 10%, intress 3,9%, jääkväärtus 30% läbisõidupiiranguga kuni 100 000 km.

Atraktiivse varustuspaketiga
Mercedes-Benz E 200 CDI BlueEFFICIENCY “Avantgarde”

Kampaaniahind: 42 000 €

Hinnavõit 6 900 €
Kuumakse 489 €*

Mercedes-Benz

SILBERAUTO

Silberauto Eesti AS esindused: Tallinn, Järvevana tee 11, tel 626 6000 Tartu, Ringtee 61, tel 730 0720 Pärnu, Riia mnt 231a, tel 445 1990 Rakvere, Haljala tee 1, tel 660 0152 www.mercedes-benz.ee Mercedes-Benz peaesindus Eestis AS Silberauto: Tallinn, Järvevana tee 11

ÄRIPÄEV 8. märts 2012

toimetaja Aivar Hundimägi, tel 667 0115, e-post aivar.hundimagi@aripaev.ee

„Olle Horm: Ta teeb oma tööd, teeb seda hästi ning hoiab asjad korras ja jätab emotsioonid kõrvale.

endine kolleeg Anne Merest.

„Muidugi ei sobi hästi kokku Soome rahvuslik lihatööstus ja eestlasest naine seda juhtimas.

HKScani Soome juht Anne Mere

FOTO: VEIKO TÖKMAN

PORTREE

Naine, kes pani Soome meedia kihama. Peab tähtsaks inimeste kuulamise oskust

KATARIINA KRJUTSKOVA
katarina.krjutskova@aripaev.ee

Äripäev valis sel aastal fantastiliseks naiseks Rakvere Lihatööstuse endise juhi Anne Mere, kes sai hiljuti Soome suurima lihatööstuse HKScani Soome juhiks. Soome meedia nimetab teda Läänemere mõjukaimaks naistööstusjuhiks. Tema vastutada on firma tegevuse juhtimine Soome ja Balti turgudel.

Mere võrustab Äripäeva omal uuel tööpostil, mis asub Helsingist pooletunnise autosõidu kaugusel Vantaas. Kontor asub rangete turvanõuetega lahmakal maa-alal, kus on koos nii tööstus kui ka kontoriruumid. Tööstuses reede pärastlõunal masinad seisavad, ainult kontoris liigub mõni hingeline. Täpisealt õigeaks ajaks kohale tormanud mustas minikleidis Mere võtab enne intervjuud kaks

Kes on kes
Anne Mere

SÜNDINUD 14. juulil 1971 (40).

ÕPPINUD Tallinna Pedagoogikaülikoolis, kuid magistriõpinguid jätkas juba EBSis ärijuhtimise erialal.

TÖÖTAS esialgu Unileveris kolm aastat müügijuhina. Seejärel oli kolm aastat tubakafirma OÜ Austria Tabak Eesti turundusjuht. Rakvere lihakombinaati suundus 2003. aastal ja alustas seal turundusdirektorina. Viis aastat hiljem sai temast Rakvere lihakombinaadi juhataja liige. Sellest aastast töötab Mere HKScani Soome juhtkonnas.

minutit aega, et paar naiselikku toimingut teha. Ta tõttab tualetti, et end peegli ees kohendada ja mustad pika säärega saapad märja paberiga puhataks pühkida.

„Annemere tagant”. Soome meedia lõi kihama uudisest, et 2500 töötaja elu hakkab mõjutama blond Eesti naine. Kaupplehti pealkirjastas möödunud nädalal ilmunud loo „Anne mere tagant”.

„Muidugi ei sobi hästi kokku Soome rahvuslik lihatööstus ja eestlasest naine seda juhtimas,” ütlevad Mere ja lisab: „Minule tuli üllatusena, et Soome suurettevõtete puhul naisi väga tihti ei kohta.”

Mere võidukasse karikasse lisab ehk väikese piisa tõi, et Äripäeva lugeja peab teda fantastiliseks naiseks kui presidendiprouat Evelin Ilvest. Vahetult enne kohtumist sai Mere teada, et Äripäeva veebilehe gallupis toetas teda fantastilise naise valimistel rohkem lugejaid.

„Keegi ajas meid Evelin Ilvesega sassi ja pani mind kord ühel õhtusöögil Toomasega kõrvuti istuma,” pajatab Mere. Ega neil rohkem ühist polegi

kui soengulõige. Kui presidendiproua propageerib tervislikku toitumist, sööb Mere ohtralt viinereid ja pihve. Naljatledes sõnab ta, et viineri söömine on talle koguni paksu naha kasvatanud. Aga mida muud saakski rääkida juht, kelle edu sõltub lihatoodete müügist?

Lihatööstusesse sattus Mere enda sõnul juhuslikult. „Läks nii,” ütleb Mere õlgu kehitades. Samasuguse „kergusega” sai ta ka Soome ametikõrgenduse: „Ju mind siis märgati.”

Samahästi võiks ta praegu olla kehalise kasvatuse õpetaja – seda ametit õppis ta pedagoogikaülikoolis. Mõlemad ta vanemad olid õpetajad, mistõttu oleks see olnud loomulik arengutee. Mõnes mõttes ehk Merest saigi isa ja ema jälgedes käija. „See siin on ka suur juhendamine, õpetamine ja suuna näitamine, ainult õpilased on veidi vanemad,” arvab Mere.

Tootearendus on tähtis. Mere tööpäevad kestavad vahel isegi 14 tundi: hommikul pool kuus üles ja koju alles kella kaheksaks. Tema sõnul on

toimub Äripäeva konverents “Fantastilise naise päev”. Konverentsil esinevad Annika Uudelepp, Kai Realo, Kaja Tampere, Mare Pork, Marianne Mikko, Raul Rebane, Siiri Oviir ja Tea Varrak.

8. märts 2012 ÄRIPÄEV

toimetaja Aivar Hundimägi, tel 667 0115, e-post aivar.hundimagi@aripaev.ee

Ä Kommentaar

Ta alles elab oma rolli sisse

HANNU KOTTONEN,
HKScani juhatuse liige

Varem ei teadnud ma Anne Merest muud, kui seisib kirjas konsultantide koostatud materjalides. Esimese asjana Meret nähes mõtlesin, et tegu on nutika, tähelepaneliku ja tegusa juhiga. Praegu ta alles elab oma rolli sisse: õpib tundma kliente, võtmeisikuid, ettevõtet ja selle varalist seisu. Tulevikus ootame temalt, et ta arendaks meie äri ja muudaks HKScani sidusaks ja tugevaks ettevõtteks.

Vägev tõus karjääriredelil

OLLE HORM,
Rakvere Lihatootuse endine juht

Anne Mere on töökas, ülimalt intelligentne ja meeldiv inimene, kes on ajaga jäänud endiseks. Tema puhul on näha, et tal on korralik lastetuba ja hea kodune kasvatus. Tema tõusmine HKScani juhiks oli muidugi ülimalt vägev. Teda on tõstnud karjääriredelil taibukus ja töökus. Teisest küljest on ta rahulik ja stabiilne, meestele iseloomulikku pusklemise ja enesetõestamise vajadust ei paista. Ta teeb oma tööd, teeb seda hästi ning hoiab asjad korras ja jätab emotsioonid kõrvale.

Ta on sihikindel ja ääretult töökas

LIINA JAANSON,
endine kolleeg

Anne on sihikindel, ääretult töökas ning pühendumisvõimeline. Kõik, mis ta ette võtab, viib ka lõpuni. Sealjuures suudab ta igasse teemasse süveneda, veendumaks, et otsused oleks tehtud situatsiooni tundes. Anne on heaks näiteks, et kui sul on sihikindlust, südikust ja sa oled nõus panustama maksimumi, jõuad kaugele.

Fantastilise naise teeb temast oskus rasketel hetkedel rahulikuks, kaalutlevaks ja positiivseks jääda ning oma ideede ja tegudega innustada kogu meeskonda. Anne ei ole aja jooksul kardinaalselt muutunud. On meeldiv tõdeda, et oma hea huumorimeele on ta sada protsenti säilitanud.

”Tegu on nutika, tähelepaneliku ja tegusa juhiga.

”Tema tõusmine HKScani juhiks oli muidugi ülimalt vägev.

”Kõik, mis ta ette võtab, viib ta lõpuni.

aga tippjuhi puhul keeruline tõmmata piire, milal juht puhkab või töötab, sest ka kontorist väljas otsib aju lahendusi.

Merele meeldib minna juhtimises rohujuure tasandile. Rakvere-aegadel pidas ta tootearendust oluliseks konkurentsieeliseks. Kui Mere saabus reisilt, oli tal alati kaasas lihakamak, mille kõigi töötajate ees lauale vinnas ja maitsta andis. See avardavat silmaringi.

Juhimõtete vahel arutleb Mere ka teiste väärtuste üle: mida üldse elult tahta, mis on elu mõte. “Ma usun, et iga inimesel on saatuse. Võime seda ise üritada mõjutada, aga mingi tunne on, et natuke on ette kirjutatud, mis hakkab saama. Igaühel on oma lugu kirjutatud,” arwab Mere.

Tema sõnul on olemas inimesi, kellel kõik justkui alati hästi läheb. Ja on teised, kellel justkui üldse midagi ei suju. Mere mõtleb veidi ja ütleb, et loodetavasti kuulub ta nende esimeste hulka.

“Ju ma tulen inimestega hästi toime,” arwab Mere. Ta peab juhi kõige väärtuslikumaks omaduseks kuulamisoskust, mida tema hinnangul tihti ala-

hinnatakse. “Hea juht peab oskama kuulata ja olema tolerantne. Ta ei tohiks pisidetailide põhjal teha suuri järeldusi, vaid proovima igast inimesest selle parima välja tuua,” arwab Mere.

Tuleb jääda iseendaks. Tujutsemist ta endale ei luba. “Mis sa ikka vihastad või tõmbled. Üritan olla positiivne. Kui on torssis juht, ei viitsiks mina sellise ülemusega töötada,” räägib Mere.

Mere on oma põhitööd ammutanud raamatust “Kuidas võita sõpru ja mõjutada inimesi”. Kuigi Mere sõnul on selle raamatu väljatoomine isegi naeruväärne, sest see on nii vana ja tuntud, on selles põhilised suhtlemistööd kirjas.

Millist nõu annab Mere neile, kes soovivad ka saada fantastiliseks naisjuhiks? “Iseendaks peab jääma. Ma vaatan, et tihti, kui saadakse ametikõrgendust, minnakse õhku täis, uksed lähevad kinni, kapseldutakse ja eemaldutakse oma inimestest. Olge inimesed, kuulake töötajaid, aidake neil leida õige positsioon ettevõttes, mis neile sobib,” soovib Mere.

Ä Mis on mis HKScan

Äripäeva arvutuste järgi võib Anne Mere sissetulek Soome juhtivas lihatööstuses HKScanis küündida 63 000 euroni kuus. Temale allub Soomes 2594 inimest. HKScani grupi kuuluvad Rakvere Lihakombinaat ja Tallegg, mis annavad Eestis tööd 1500 inimesele. Nii Soome kui ka Baltimaade turude juhtimine kuulub Mere vastutusalasse.

HKScan tegutseb lisaks Rootsis, Taanis, Lätis, Poolas ja teistes riikides. Kokku töötab HKScani grupis 8000 inimest.

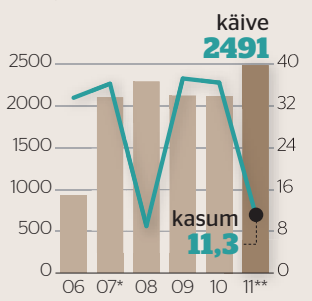
Suurimaks turuks oli Rootsi

2011. aasta käive HKScani kontsernis (mln eurot)	töötajate arv
2491	8 287
sh Soome	812,4 2 750
Rootsi	1045,7 2 789
Taani	228,1 867
Baltimaad (Rakvere Lihakombinaat ja Tallegg)	173,3 1 881

ALLIKAS: HKSCAN

Ä Tulemused Ühinemised aitasid HKScanil kasvada

käive ja kasum enne makse, mln €

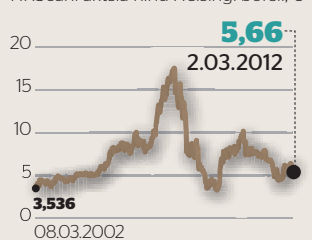

* Ühinesid Soome HK Ruokatalo Group ja Rootsi lihatoodete tootja Scan AB.
** 2010. aasta lõpus omandati Taani lihatööstus Rose Poultry.

ALLIKAS: HKSCAN-I ARUANDED

Ä Hind Lihatootja aktsial ei ole paremad ajad

HKScani aktsia hind Helsingi börsil, €

ALLIKAS: BLOOMERG

Ä Taust Äripäev valis fantastilist naist teist korda

Mullu pälvis tiitli perefirma Lennu üks omanik **MEELI LEEMAN**, kelle käe all laste ülerõivaid tootv ettevõtte õitsema läi. Sel aastal tunnustas president Toomas Hendrik Ilves Meeli Leemanit riikliku teenetemärgiga.

Tänavu kandideeris fantastilise naise tiitlile seitse naist:

MAIE NIIT – väikse, kuid tubliit suurtele tööstustele vastu seisva Otepää Lihatootuse Edgar juht ja asutaja.

ANNE MERE – Rakvere Lihakombinaadi emafirma HKScan Soome värske juht.

EVELIN ILVES – särtsakate ja ühiskonnas vastukaja tekitanud algatuste initsiaator.

ANNE SULLING – riigikvootide müümisega tegelev peaministri nõunik.

ANNE VESKI – Eesti üks paremaid reklaamijaid idapiiri taga.

GALINA IGNATENKO – üks Eesti rikkamaid naisi, tuntud tegija logistikaäris.

MARIANNE MIKKO – jõuliselt naiste võrdse kohtlemise teema püstitaja Eestis.

Täpne sõiduinfo otse auto ajast

ERITI TÄPNE CAN-BUS TEHNOLOOGIA

ISO 9001

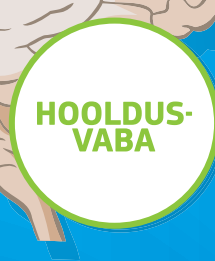
KIIRUS & LÄBISÖIT

KÜTUSEKULU

MOTORI PÖÖRDED

HOOLDUS-VABA

UUS

Hoolduste planeerimine

ESIMESENA EESTIS

Sertifitseeritud kasutajatugi

SÄASTAB RAHA

TASUTA suhtlemine autojuhiga

Tallinnas: 6829 500, Teaduspargi 3/1
Tartus: 7668 990, Riia 185A

<http://www.seeme.eu>
sales@seeme.eu

VÄLJAASTUMINE

Õpetajate streik. Käärid töömahu ja tasu vahel on enneolematud

KADRI BANK
kadri.bank@aripaev.ee

Jüri Gümnaasiumi esine oli eile ühe koolipäeva kohta tavatult vaikne. Kuulda on vaid maja ees seisva mikrobussi mootoripodinat. Õigupoolest polegi aga tegu koolipäevaga, sest hall buss stardib siit peagi, et viia õpetajad 12 kilomeetri kaugusel asuvasse Tallinna – seal toimub õpetajate streigi miiting.

Kooli kaheksasajast õpilasest on kohal vaid kaheksa, nii et õpetajaid on maja peal näha õpilastest enam. Hoolimata tänase päeva tõsisest alltoonist on õpetajad rõõmsameelsed. “Me leppisime kokku, et viriseme hommikul kohe mõne minuti ja siis enam poliitikaga ei tegele, vaid suhtleme omavahel. Igapäevase töö kõrvalt seda teha ei jõuagi,” ütleb matemaatikaõpetaja, õpetajate ametiühingu juht Kersti Kaldmäe.

Minu palve peale ta siiski “kurdab” veidi veel. Ta ütleb, et 35 tunniga, mis on määratud normkoormuseks, ei tee ükski õpetaja tööd ära. Selleks kulub vähemalt 50 tundi. “Aga seda tööd, mis me teeme väljaspool kooli, keegi ei näe.”

Kõigile ühe lauaga. Kaldmäe on hommikul kolleegidele tutvustanud haridusminister Jaak Aaviksoo äsjust ettepanekut tõsta õpetaja miinimumpalk 700 eurole, kuid kaotada ära palgaastmed. Tema sõnul aga tähendaks see, et realses elus ei oleks kohustust enam kellelegi sellest kõrgemat palka maksta. (Praegu on kõrgeima astme pedagoogi palga alammäär 888 eurot.)

Vabaduse platsile jõudes rullivad Jüri kooli õpetajad oma loosungi lahti. “Eesti õpetaja keskmine palk: 640 eurot, Kreeka õpetaja: 1900 eurot. Järeldus: Toetame Kreekat,” võib sealt lugeda.

Peale õpetajate palkade ei “kannata” Kreekaga võrdlust ka streigil valitsev meeleolu. Eesti õpetajad on teelekraanilt nähtud kreeklastega võrreldes märksa tagasihoidlikumad. Seistakse ükstei-

EILE avaldas Tallinnas Vabaduse väljakul meelt ligi 1500 õpetajat ja nende toetajat.

ÕPETAJATE Irene Puki (vasakul) ja Ingrid Puki sõnul puudub valitsuse ja õpetajate vahel dialoog.

FOTOD: ANDRAS KRALLA

Tasub teada Müüdid õpetajatest

MÜÜT 1: Õpetaja puhkab kõik vaheajad ja terve suve.

Õpetajal on aastas puhkusepäevi 56 ja vaheajal teeb ta tööd: töökoosolekud, õppenõukogud, kursused, töökaavad, parandamata tööd jne.

MÜÜT 2: Õpetaja tööpäev lõpeb kell kaks.

Ingrid Pukk: “Ma olen sellel aastal üks kord läinud koju kell kaks, aga töö olen koju kaasa viinud.”

MÜÜT 3: Õpetajal on kindel palk.

Nt maaõpetajad, kellel pole täiskoorust, töötavad tihti mitmes koolis.

ALLIKAS: IRENE JA INGRID PUKK

sega vaikselt vesteldes, ei kostu vihaseid hüüdeid ega skandeerimist.

“Vaata, seal on jälle üks hea!” ütleb üks õpetaja teisest koolist pärit kolleegide loosungi kohta.

Kuid kui vabadussamba alt kõned kõlama hakkavad, saab selgeks, et mitte keegi ei ole siia kerge südamega tulnud. Õpetaja õpetaja järel väljendab kõnepuldilist oma nõrdimust selle üle, kuidas käärid õpetajalt nõutava töömahu ja palga vahel on kohutavalt suured, kui palju tööd tuleb justkui isenesestmõistetavalt tasuta ära teha ja äraalamiseks on vaja sponsorit näiteks abikaasa näol.

“Õpetajate mõõt on täis saanud,” ütleb haridustöötajate liidu esimees Sven Rondik. “Õpetaja on tippspetsialist ja ta peab saama ka tippspetsialisti väärt palka.”

Kasinad väljavaated. “Ma olen rõõmus, et minu sõprade hulgas on inimesi, kes tahavad õpetada,” ütleb noor keemiaõpetaja Martin Saar. “Ma olen aga kurb, et nad ei näe selles võimalust elutööks. Kuhu jäävad need õpetajad, kes aastakümnete vältel pedagoogilise raudvarana Eesti asja ajavad?” Muide, Saare-sugused ehk meesõpetajad on

platsil ilmselges vähemuses. Pole ka ime, sest Eesti koolides töötab praegu 12 000 naise kõrval õpetajatenas kõigest 2000 meest.

Liginen ühele meesõpetajale, kes oma nime avalikustada ei soovi, ja küsin, kuidas ta toime tuleb. Ta ütleb, et eelmiselt töökohalt teenitud säästudest ja naise sissetulekust.

Ühes peres kaks õpetajat. Sõna võtavad ka Jüri Gümnaasiumi eesti keele ja kirjanduse õpetaja Ingrid Pukk ning tema ema, Saksa Kadrioru Gümnaasiumi eesti keele ja kirjanduse ning psühholoogia õpetaja Irene Pukk. Kui nad lavalt end tutvustavad, läbib publikut kahin. Tundub, et teised õpetajad imestavad, kas tõesti on mõne kolleegi lapsendale selle ameti valinud.

“Alguses oli ju kõik tore,” ütleb Ingrid Pukk, kui ma temalt hiljem uurin, miks ta ikkagi õpetajaks läks. “Mul ei olnud pere ja last. Ma ostsin palju raamatuid, riideid, käisin teatris nii, et mul ei olnud Linnateatris ühtki etendust, mida ma ei oleks näinud,” ütleb Pukk, kes õpetab ka teatriõpet. “Nüüd käin Linnateatris kaks korda aastas ja see on suur väljaminek.”

Ta lisab, et mõtleb vahel selle üle, miks just tema meest on “karistatud”, et ta peab üksi perele leiva lauale tooma ja riided selga ostma – õpetaja palgast piisab vaid igakuiste püsikulude maksmiseks.

Irene Pukk lisab, et ta pole kunagi varem muretsenud, mis saab temast pensionärina, kuid nüüd mõlgub see küsimus ikka meeles. “Kes maksab tulevikus pensionärist õpetaja kommunaalkulud? Väiksemasse korterisse ka ei saa kolida, sest keegi ju praegu ei osta...” Või teine küsimus – kes maksab õpetaja hambaravi?

“Ühest küljest võib küsida, et mida me nuriseme, meile ju meeldib see töö,” ütleb Ingrid. “Aga kui ma oleks ärimees, siis mida rohkem ma midagi treiks, seda rohkem ma raha saaks. Aga ma “trein” ju ka praegu koolis, väga toredaid lapsi “trein”. Kuid palka ei tule kuskilt juurde.”

Vaata veebist

Video, kus õpetajad avavad streigi tagamaid
WWW.ARIPAEV.EE

Tööseisak lööks Eesti Raudteed valusalt. Kahju üle 300 000 euro

Raudteeliikluse peatamine streigi tõttu tooks Eesti Raudteele ühes tööpäevas kahju üle 300 000 euro, millele võivad lisanduda nõuded lepinguliste kohustuste täitmatajätmise korral.

Eesti Raudtee juhatuse esimees Kaido Simmermann vastas logistikauudised.ee lugejate küsimustele.

Kas Eesti Raudtee juhtkond ei ole tulnud selle peale, et survestada valitsust, kas või Tööandjate Keskliidu kaudu, et rahuldada ametiühingute nõudmisi, sest see on kindlaim tee, et streiki ei toimuks? Asi Eesti Raudtee kontserni ettevõtteid on sõlminud ametiühingutega kollektiivlepingud ja meil omavahel kokkulepetega katmata valdkondi pole.

Eesti Raudtee tütarettevõtted EVR Infra ja EVR Cargo pöördusid kohtusse, et saada õiguslik hinnang ametiühingute streigi seaduslikkusele. Miks Eesti Raudtee arvab, et algselt toetusstreigiks kavandatud tööseisak võib kujuneda aktsiooniks, mille eesmärk on põhjustada maksimaalset kahju just tööandjale? Ametiühingute väljajätlemised raudteeliikluse täielikust peatamisest Eesti Raudtee taristul ei jäta kaksipidise arvamus ruumi. Kaotatud tööpäeva otsene rahaline väärtus on üle 310 000 euro, millele lisanduvad võimalikud kahjunõuded.

Kui palju võiksid õpetajad Teie arvates palka saada? Kas Te ise elaksite 700 euroga ära? Ku-

EESTI RAUDTEE juht Kaido Simmermann näeb streiki kui aktsiooni tööandjale kahju tekitamiseks. FOTO: ANDRAS KRALLA

na olen ka ise lapsevanem, olen huvitatud, et õpetajad oleks oma tööd tehes piisavalt motiveeritud.

Milline on riigiettevõttes Eesti Raudtee vahetõrge äri- ja poliitiliste huvide vahel? Milline on poliitiline, ideoloogiline surve ettevõtte tegevusele?

Eesti Raudtee on äriühing, mille nõukogu ja juhatuse ei tegele poliitikaga, vaid langetab otsuseid ettevõtte majanduslikest huvidest lähtudes. Ainus poliitilise mõjutusega otsus on seotud Eesti Raudtee jagunemisega eraldiseisvateks kaubaveo- ja taristuettevõtteks, kuid selle vajadus tuleneb Euroopa Liidu üldisest raudteepoliitikast.

LOGISTIKAUUDISED.EE

Technopolis Business Breakfast 29. märtsil

EESTLANE LENDAB – KUHU, KUIDAS JA KAS KA PARIMA HINNAGA?

Aeg: Neljapäev, 29.03.2012, 9.00 – 11.00
Koht: Technopolis Ülemiste, Lõotsa 6, II korrus, Zappi seminariruum

Registreeru hiljemalt 26.03.2012

● Tahaks lennata, aga mitte eriti kallilt
Mauri Saarend, Estravel AS

● Kas Tallinna Lennujaama ootab ees tormiline kasv?
Erik Sakkov, AS Tallinna Lennujaam

Üritus on tasuta, vajalik eelnev registreerumine:
www.technopolis.ee/registerumine

estravel

TECHNOPOLIS ÜLEMISTE

JNA AKNAD JA UKSED

Säästke OÜ on Taani kapitalil põhinev majanduslikult edukas ettevõtte, kes toodab kvaliteetseid puitaknaid ja -uksi peamiselt Skandinaavia turule. Ettevõttes töötab 180 inimest.

Seoses müügitgevuse laienemisega otsime ettevõttesse

tootearenduse inseneri,

kelle ülesanded on uute toodete ettevalmistamine turule

toomiseks ja nende arendus. Vajalik on töökogemus

puidutööstuses, hea arvutioskus ning inglise keele oskus nii kõnes

kui ka kirjas. Kasuks tuleb rootsi keele oskus.

Pakume huvitavat tööd arenevas ettevõttes.

Kandideerimiseks palume saata CV märgusõnaga “TOOTEARENDEUSE INSENER” hiljemalt 16. märtsiks e-posti aadressil jna@jna.ee.

Ettevõtte kodulehekülj **www.JNA.ee**

RAHVUSVAHELISE HARIDUSE MESS TALLINNAS “DAYS OF INTERNATIONAL EDUCATION” 15. märtsil 10.00-18.00 Olümpia hotelli konverentsikeskuses (Liivalaia 33) SISSEPÄÄS ON VABA

Õppeasutused Suurbritanniast, Šveitsist, Venemaalt, Lätist, Austriast, Hollandist, Saksamaalt, Hiinast, Taanist, Küprosest jt riikidest.
Unikaalne võimalus saada infot algallikast ja valida programmi, mis sobib just Teile!

- Võõrkeelte õppimine välismaal.
- Tasuta õppimine riigikolledžites.
- Kõrgharidus - Bachelor, Master, MBA.
- Erakool-pansionid ja kolledžid Suurbritanniast.
- Ülikooli ettevalmistusprogrammid.
- Info stipendiumite, laenude, tasuta õppimise kohta.

Külasta mess ning osale auhindade loosimises!

Peaauhind: „Akadeemiline suvi Inglismaal” koolilastele vanuses 7-18 aastat, ka teised auhinnad.

Messi korraldaja:

BALTIC COUNCIL
FOR INTERNATIONAL EDUCATION

www.balticcouncil.org

TALLINN, Narva mnt 7

6998300

Messi toetaja:

SEG
Swiss Education Group
Lessons in Class

Parimad Šveitsi kõrgkoolid
Hotellindus ja turismi juhtimine

Goar Ritz
COLLEGES
SWITZERLAND

School of Hotel Management
HOTEL
SWITZERLAND

Swiss Education Group
Lessons in Class

S.H.M.S.
Management School

www.swisseducation.com

SANKTSIOONID

Euroliit karistab Valgevenet. Eesti ettevõtjad pole Valgevenes suuri riske võtnud

ALYONA STADNIK
alyona.stadnik@aripaev.ee

Euroopa Liit plaanib kehtestada Valgevenele tõsised sanktsioonid, väliministeeriumi teatel puudutab see ettevõtteid, kel on tihedad suhted presidendiga.

“Kõik sõltub, millised sanktsioonid kehtestatakse. Arutelu all on olnud sanktsioonid vaid nendele ettevõtetele, kel on tihedad suhted president Aleksandr Lukašenkoga. Seega üleüldisest mõjust ei ole põhjust rääkida,” kommenteeris välisministeeriumi pressiesindaja Minna-Liina Lind.

Eelmisel aastal andis kaubavahetus Valgevenega Linnu sõnul 0,9% Eesti kogukaubavahetusest, mis ei ole suure kaaluga.

2011. aasta andmetel moodustas kaubavahetus Valgevenega 0,9% Eesti kogukaubavahetusest. Seega ei ole Valgevene osatähtsus Eesti kogukaubavahetuses suure kaaluga.

Läti jaoks on Valgevene aga oluline kaubanduspartner. News2biz Latvia kirjutas, et Lätile lähevad sanktsioonid maksma 4–5% SKPst.

Navirec loodab internetile. Valgevenes tegutseb masinapargi haldussüsteemi- ja GPS-seadmeid pakkuv ettevõtte Navirec Software OÜ. Ettevõtte juht Allan Selirand selgitas, et kuna nende äri on internetis, siis tolliblokaadi, mida võib enamikule kaupadele kehtestada, internetis teha ei saa.

“Sellest tulevalt on võib-olla küsimus meie puhul see, mis aja jooksul me oma raha Valgevenest kätte saame, aga äri ajamist see otseselt ei halva,” märkis ta.

“Kui interneti kinni ei keerata, siis ei ole võimalik meile mõju avaldada,” nentis Selirand. Tema hinnangul pole aga Lääne-Euroopa huvi Val-

” Kui tuleb demo- kraatlik riigikord, siis hakkab riik kiiresti arenema.

Hansab ASi juhatuse esimees Aigar Urva näeb Valgevenel potentsiaali

gevene vabameediat kinni keerata. “Vastupidi, nad tahavad Valgevene rahvast võimalikult palju vabameedia kaudu mõjutada, mis tähendab seda, et ligipääs internetile jääb alles,” lausus Selirand.

Hansabil Valgevene marginaalne. Turva- ja pangatehnikat pakkuval Hansab ASil on Valgevenes vaid väike osa äritegevusest, seetõttu ei puuduta ELi sanktsioonid juhatuse esimehe Aigar Urva sõnul neid eriti.

“Väga aktiivset tegevust meil seal ei toimu. Me oleme äraootavas ja ettevaatlikus seisundis. Kõiki situatsioone ja ebastabiilsust arvesse võttes oleme siiaaani töötanud nii, et meil on partnerid seal ja tegutseme Leedu firma kaudu, kes teeb neile pakumisi,” selgitas Urva.

Urva sõnul tuleneb ettevaatlikkus poliitilisest olukorrast, mis kajastub majanduses ja on kaasa toonud suured devalveerimised. “Sellepärast ei julge võtta riski sinna investeerida,” sõnas ta.

Urva on veendunud, et Valgevenel on potentsiaali – seal on haritud ja intelligentsed inimesed, meie turgudele lähedal ning riigi suurus on optimaalne. “Kui poliitiline seis läheb selgemaks, siis on kindlasti võimalik sinna investeerida. Kui tuleb demokraatlik riigikord, siis hakkab riik kiiresti arenema,” ütles Urva.

Silvano viitab börsireeglitele. Silvano Fashion Group AS juhatuse liige Märt Meerits ei soovinud teemat kommenteerida. “Ükskõik, mis sanktsioonidest me ei räägi, siis meie Valgevene toodangu põhiturg ei ole Euroopa Liit,” sõnas ta. Ta lisas, et börsiettevõttena ei saa nad kommenteerida ei majanduslikus ega poliitilises plaanis. Ka ettevõtte suuraksionär Toomas Tool ei soovinud sellest rääkida.

Telegraf.by kirjutas jaanuari lõpus, et ühtsete tollimaksude kehtestamist ehk imporditollide tõtu kaotas Silvano tütarettevõtte Milavitsa eelmisel aastal 2,5 miljonit eurot.

VALGEVENE president Aleksandr Lukašenko – sanktsioonide peapõhjus. FOTO: SCANPIX

Kuidas Net Group muutis müügimeeste tulemustasusüsteemi?

9.15-9.30 Kogunemine. Vaba vestlus. Kringel ja kohv

9.30-10.00 Millised on müügipersonali tasusüsteemide ja palgapoliitika trendid?

Net Groupi personalispetsialist **EVELIN LUIK**

10.00-11.30 IT-firmas Net Group on müügijuhtidel uuest aastast uus tulemustasusüsteem. Kuidas ja miks Net Group süsteemi muutis?

Net Groupi juhatuse esimees **PRIIT KONGO**

11.30-12.00 Arutlusring.

Net Groupi juhatuse esimees **PRIIT KONGO** vastab tekkinud küsimustele. Tagasiside

Best Sales
bestsales.ee

MÜÜGIJUHTIDE KLUBI
23. märtsil

Äripäev

Klubi koguneb firma Net Group peakontoris aadressil Pärnu mnt 139C Tallinn.
Registreerimine ja lisainfo e-posti aadressil annika.matson@aripaev.ee
Hind 59 eurot + km

Soome pagarikontsern toob tootmise Rootsist Sauele

Soome leivatööstuskontsern Vaasan Grupp kavatseb rajada Eestisse uue külmutatud pagaritoodete tehase ning sulgeda sellega seoses kaks tehast Rootsis. Vaasan Grupi juhtkond on teinud otsuse ehitada Sauele uus külmutatud pagaritoodete tehas. Uue tootmisüksuse ehitamine aitab tugevdada konkurentsivõimet kõigil koduturgudel ja laiendada seda ärivaldkonda uutel turgudel Baltimail.

“Külmutatud toodetel on Põhjamaades tugev positsioon. Uus tootmisüksus Eestis pakub uusi arenguvõimalusi ning ühtlasi aitab tugevdada meie positsiooni Balti riikides, kus oleme juba turuliidrid värske leivatoodete valdkonnas,” teatas Vaasan Grupi külmutatud pagaritoodete ärivaldkonna direktor Lenita Ingelin.

100
inimest hakkab tööle Sauele kolivas Vaasan Grupi külmutatud toodete tehases, töökohata Sauel pakutakse ka kõigile Rootsi tehastest koondatutele.

Seoses uue tehase ehitamisega Sauele suletakse tootmisüksused Rootsist, kus grupil on kaks tehast.

“Uus tehas loob Sauele uusi töökohti ja pakub tööd umbes 100 inimesele,” lisas Ingelin, kelle sõnul pakutakse Rootsi tehaste personalile võimalust asuda tööle Eestis.

Uue tehase ehitus algab lähikuudel ja see valmib ühe aasta jooksul. Tootmist alustatakse järkjärgult ja täisvõimsus saavutatakse 2014. aasta alguseks.

Vaasan Grupi käive on umbes 400 miljonit eurot, millest pagaritööstus annab kolmandiku. Põhjamaades ja Balti riikides tegutsev kontsern annab tööd umbes 3000 inimesele. Vaasan Grupi Balti leivatehastes töötab kokku 1500 inimest.

ARIPAEV.EE

Ä Mis on mis
Põhjuseks režiimi
repressioonid

VEEBRUARI LÕPUS kehtestas Euroopa Liit protestiks president Aleksandr Lukašenko režiimi jätkuvate repressioonide vastu Valgevenele täiendavad sanktsioonid. See tähendab varade külmutamist ning viisakeelu kehtestamist 21 kõrgemale ametnikule, 19 kohtunikule ja kahele politseiõhvitserile, keda seostatakse opositsiooni lämmatamisele suunatud tegevusega. 210 Valgevene kodanikule on piirangud juba varem peale pandud.

EUROOPA LIIDU JA POOLA saadikud Minskis kutsuti selle peale Valgevenes vaibale. Saadikutel paluti pöörduda kodumaale konsultatsioonidele, et anda edasi teade Minski allumatusest survele ja sanktsioonidele.

ÜHTLASI TEATASID VALGEVENE VÕIMUD, et ei luba oma territooriumile Euroopa Liidu ametnikke, kes aitaksid kaasa sanktsioonide kehtestamisele.

ALLIKAS: ERR

82

miljoni euro eest eksportis Eesti eelmisel aastal Valgevenesse kaupu ja teenuseid, see on 0,68% kogu ekspordist. Sealt imporditi rohkem, 147 miljoni euro ulatuses.

Rõivas: maksulagi pole teema

Rahandusministeerium valmistab ette sotsiaalmaksulae kehtestamist kõrgepalgalistele, kirjutas Delfi.

Reformierakonna fraktsiooni saadik Taavi Rõivas kinnitas Äripäevale, et sotsiaalmaksule ülempiiri seadmine ei ole praegu riigikogu päevakorras. "Väide, nagu toimuksid praegu sel teemal tulised arutelud, ei vasta tõele – praegu on kümneid kiireloomulisemaid teemasid," kirjutas Rõivas e-kirjas.

Delfi kirjutas, et ajal, mil õpetajad streigivad ning haridus- ja teadusminister Jaak Aaviksoo lubab tõsta pedagoogide alampalka 700 euroni, arutatakse rahandusministeeriumis kõrgepalgalistele maksulae kehtestamist.

Rõivase sõnul on sotsiaalmaksu ülempiiri kehtestamise eesmärk luua Eestis uusi kõrge lisandväärtuse ja -palgaga töökohti, mis aitab kaasa ka avaliku sektori, sealhulgas õpetajate palgatõusule.

ARIPAEV.EE

Kaardiinfo teeb Lätis muret

Lätis levivad kuuldused, et kaubanduskeskuste kliendi-kaardi info jõuab otse maksuametisse, kirjutas News2biz Latvia. Selleks on väidetavalt loodud arvutiprogramm, mis otsib automaatselt isikuid, kes kulutavad rohkem, kui ametlikult teenivad. Nii Läti maksuamet kui ka suuremad kaubanduskeskused eitavad selliste programmide kasutamist.

ARIPAEV.EE

Euroopa ei tohi maha jääda. Eesti IT-alal eeskuju

Ä SIRJERANK
sirje.rank@aripaev.ee

Euroopa ei või lasta end täielikult võlakriisist alla neelata, sest kriisid tulevad ja lähevad, kuid globaaltasandil toimuvad praegu palju olulisemad fundamentaalsed muudatused, ütles Briti Euroopa minister David Lidington.

Maailma majanduslik võimukese nihkub üha enam Aasiasse ja teistele arenevatele turgudele. "Kaotame kõvasti, kui ei suuda sellega kohaneda. Samas miks mitte saada osa arenevate turgude kasvust ja optimismist," ütles eile Tallinnas loengu pidanud Lidington.

Tema sõnul näeb ka Suurbritannia oma riiklikku huvi selles, et kuuluda aktiivse liikmena Euroopa Liitu. "Euroopa Liit võib olla kasvu vedur," ütles minister.

BRITI Euroopa minister David Lidington. FOTO: AFP/SCANPIX

Euroopal on piisavalt tugev alus, millelt edasi ehitada – suur turg, haritud inimesed, avatud kaubandus. Eriti tuleks praegu vaeva näha ühisturu arendamisega, mis ei ole veel suutnud kaasa minna muudatustega, kus üha enam ettevõtlust toi-

mub teenuste sektoris või kaasaab interneti. Nii püsib Euroopa turul palju tõkkeid, mis on vaja kõrvaldada. "Vaadates aga Eestis infotehnoloogiasektoris toimuvat, annab see lootust, et Euroopa suudab selles valdkonnas jätkuvalt liidriks olla," ütles Lidington.

See, et Google, Facebook jne on kõik USA firmad, on samuti märk sellest, et digitaalse ühisturu puudumine hoiab Euroopat tagasi. Puudus on ühenduses ka Euroopa tasandil riskikapitali pakkujatest. Ning mida suurem avatus kaubandusele, seda parem.

Meil tuleb jääda konkurentsi võimeliseks ja muutustega kaasas käia, et teenida oma tulu maailmast, kus keegi kellelegi niisama vastu ei tule, ütles Lidington.

28. märts 2012
Meriton Grand
Conference & Spa hotel
Toompuiestee 3, Tallinn

TULEOHUTUSE AASTAKONVERENTS

2012

9.00–9.20	Mida saab järeldada 2011. aasta tulekahjudest?
Päästeameti tuleohutusjärelvalve osakonna juhataja RAIT PUKK
9.20–10.00	Millised on iga-aastase ettevõtete enesekontrolli poliitika ja tuleohutusaruandluse kujundamise põhimõtted.
Siseministeeriumi pääste- ja kriisireguleerimispoliitika osakonna juhataja kt PRIIT LAANISTE
10.00–10.45	Ettevõtte iga-aastase enesekontrolli tuleohutusaruande esitamine.
Päästeameti tuleohutuse talituse juhataja MARKO RÜÜ (täpsustamisel)
10.45–11.15	Kohvipaus
11.15–12.15	Riikliku tuleohutusjärelvalve halduspraktika ja töökorralduse muudatused seoses tuleohutuse seaduse rakendamisega.
Päästeameti tuleohutusjärelvalve osakonna juhataja RAIT PUKK
12.15–13.00	Kui suur on ring, kes vastutavad tuleohutuse korraldamise ja tuleohutusnõuete täitmise eest?
Tuletark OÜ tuleohutusekspert RIVO NEUHAUS
13.00–14.00	Lõuna
14.00–14.30	Tootjate nõuded tuleohutuspäigaldiste korrashoiule.
Kidde Eesti AS tuleohutuse osakonnajuhataja KALJU ÖUNMANN
14.30–15.00	Millised on turvaettevõtte kohustused tuleohutuse tagamisel ja tulekahju korral tegutsemisel.
G4S Eesti AS turvatehnika divisjoni direktor PRIIT VALK
15.00–15.30	Tööstusohu riskid ohutuse tagamisel.
Tehnilise Järelevalve Amet peadirektori asetäitja-tööstusohutuse teenistuse juhataja kt KAUR KAJAK
15.30–16.00	Probleemid tulekahjuteate edastamisel.
Päästeameti Häirekeskusele Nõrkvoolu Paigalduse OÜ tegevjuht ANTON MESILA
16.00–16.10	Konverentsi lõpetamine.
Konverentsi moderaator ORM TAMMEPUU ,
Tondi Tulekaitse OÜ juhatuse liige

Äripäev

Meriton Hotels

Konverentsi **soodushind** kuni 16.03.2012 **159 eurot** (km-ga 190,80 eurot), hiljem 179 eurot (km-ga 214,80 eurot). Registreerides korraga ühest maksjaettevõttest kaks või enam osalejat kehtib lisasoodustus 5%. Lisainfo ja registreerimine telefonil 667 0106 või juuli.laanemets@aripaev.ee

www.seminar.aripaev.ee

STORA Enso
Eesti ASI Imavere
graanulitehase
projektijuht Siim
Liblik prognoo-
sib tänavuseks
toodanguks 75
000 tonni sae-
purugraanuleid.
Taamal paistab
konkurendi
Graanul Investi
graanulitehase
suitsev korsten.

FOTO: VÄINU ROZENTAL

TOOTMINE

Uus pelletitehas lõi saepuruturu segamini. Tööstusliku pelleti osakaal kasvab

Ä VÄINU ROZENTAL
vainu.rozental@aripaev.ee

Imaveres aasta lõpus käivitunud uus pelleti-tehas kasutab ära saeveski kogu saepurutoodangu ja senised saepuruostjad-konkurendid on sunnitud otsima turult muid toormeallikaid ning keskenduma odavamale toodangule.

Seni olid Imavere saeveski saepuru peamised kasutajad ASI Graanul Invest samas asuvad kaks pelletitehast. Alates eelmise aasta sügisest pole konkurendid aga saeveskist enam grammigi saepuru saanud, sest AS Stora Enso Eesti käivitas oma territooriumil võimsa pelletitehase, mis toodab ainult kvaliteetset ja kallimat *premium* pelletit. Imavere uue graanulitehase projektijuhi Siim Libliku kinnitusel peaks tehas selle aasta esimese kvartali lõpust töötama täisvõimsusel ning tänavuseks toodanguks prognoosivad nad 75 000 tonni saepurugraanuleid. Tehase projektvõimsus on 100 000 tonni aastas.

Head saepuru kõigile ei jätku. Lääne-Virumaal pelleteid tootva OÜ Flex Heat Eesti juhataja Kuido Kuntro ütles, et uue tehasega jaotati *premium* pelleti tegemiseks vajalik heakvaliteediline saepurukogus ümber. "Kuna konkurentidele jääb nüüd kvaliteetset saepuru vähem, peavad nad suurendama odavamata, tööstusliku pelleti mahtu. Ilmselt tulevikus tõuseb tööstusliku pelleti osakaal veelgi, sest Eestis saetööstuse maht oluliselt ei suurene ja seega on parema toorme ehk saepuru ressurss lümitteeritud."

Kuntro lausus, et kuna nemad asuvad Imaverest 65 kilomeetri kaugusel, siis uus tehas saepuru

Ä Kommenteer Saepuru läheb tarvis igal juhul

TANEL MIHKELSON,
OÜ Purutuli juhataja

Juba paar aastat tagasi oli teada, et Imaverre tuleb uus pelletitehas. Oma äriplaanis me seda pelletitehast ei arvestanud, meie tegime oma äriplaani ikka just nimelt Saugale. Arvestasime, et sinne piirkond tagaks meile toorme. Toorme poolest mõjutab meid Pärnu sadam. Kasutame toormena palju küttepuitu, mille purustame kohapeal. Meie äriplaan näeb ette toota vaid tööstuslikku pelletit. Samas on vaja ka tööstuspelletite tootmiseks mingi kriitiline mass saepuru. Eesti on väike ja toorme toomise kaugus sõltub eelkõige hinnast ehk kõik on arutamise küsimus. Me toome saepuru isegi Võrumaal asuvast saeveskist Toftan.

silmas pidades nende kokkuosturaadiuses ei ole. "Kõige enam kannatab Graanul Investi pelletitehas, mis asub ju nii-öelda epitsentris," lisas Kuntro.

Graanul Investi juhatuse esimees Raul Kirjanen tunnistas, et kui nende Imavere tehas on varem tootnud peaaegu kogu mahus *premium* pelleteid, siis nüüd toodavad nad osaliselt ka tööstuspelleteid. "Vahekord erinevate kvaliteetide vahel sõltub, missugust toorainet on mõistliku hinnaga võimalik osta," rääkis Kirjanen.

Üks tehas pandi kinni. Imaveres ringi liikudes võib näha, et Graanul Invest on varunud suure saepuruhunniku, millega nad kevadeni välja veavad. Samas sulges Graanul Invest mullu suvel oma teise Imaveres asuva pelletitehase, nn Delcoteci tehase, mille aastane tootmisvõimsus oli 40 000 tonni. Kirjaneni sõnul tingis Delcoteci sulgemise ühelt poolt olukord tooraineturul, ent olulisem oli siiski asjaolu, et tehas oli nii füüsiliselt kui ka tehnoloogiliselt amortiseerunud. "Meie pikaajaline kontseptsioon näeb ette Imavere olemasoleva tehase laiendust ja koostootmisjaama ehitamist Imaverre ning oluliste kapitalimahutuste tegemine Delcoteci tootmisel ei läinud selle nägemusega kokku," selgitas Kirjanen.

Libliku andmeil läks graanulitehase rajamine Stora Ensole maksma 10 miljonit eurot. Lisaks ehitas Paldiski Lõunasadamas puisteainetega opereeriv ASESTEVE Terminal spetsiaalse puidupelletite terminali, mille kaudu eksporditakse peaaegu kogu Imavere uue tehase pelletitoodang laevadega Rootsi. "Kuna paari aasta eest hakati Soomes sulgema paberi- ja tselluloositööstusi, langes Baltimaades ümarpuidu hind. Et säilitada Imavere saeveski kui kasumliku tootmisüksuse edukas toimimine, tuli leida lahendus, et võtta maha saeveski kõrvaltoodete nagu näiteks saepuru, hakke ja laastu hinnarisk," põhjendas Liblik graanulitehase rajamist.

Ä Tasub teada Premium pelletil suurem kasumlikkus

OLENEVALT kvaliteedinõuetest toodetakse *premium* pelletit ja tööstuspelletit.

PREMIUM pelleti koostiseks on okaspuusaepuru ja -hõõv-lilaast.

TÖÖSTUSPELLETi tootmisel kasutatakse ka puukoort ja lehtpuud, mis tõstab pelletite tulusust.

PREMIUM pellet on mõeldud väiketarbijatele ja väiksematele soojatootjatele.

TÖÖSTUSPELLETi tarbijateks on suured soojatootjad ja koostootmisjaamad.

ROOTSIS maksab tööstusliku pelleti tonn 130–150 eurot ja pakendatud *premium* pelleti tonn koos kojutoomisega veidi üle 200 euro.

EESTI suuremate pelletitootjatest toodab vaid *premium* pelletit ASI Stora Enso Eesti Imavere graanulitehas. AS Graanul Invest ja AS Flex Heat Eesti toodavad nii *premium* pelletit kui ka tööstuslikku pelletit. OÜ Purutuli toodab vaid tööstuspelletit.

ALLIKAS: SIIM LIBLIK, ÄRIPÄEV

Ä Võrdlus Eestis on neli suuremat pelletitootjat

aastane tootmisvõimsus tonnides

ASI GRAANUL INVEST PELLETITEHASED EESTIS	
Patküla tehas	110 000
(pärast kombijaama valmimist 2012 september 180 000)	
Imavere tehas I	90 000-100 000
Näpi tehas (AS Pellest)	10 000
Imavere tehas II (OÜ Delcotec) suletud alates 2011. aasta sügisest	

KONKURENDID	
OÜ Flexa Heat Eesti (tootmine Ebaveres)	110 000
OÜ Purutuli (toomine Saugal käivitus 2011)	85 000
AS Stora Enso Eesti (tootmine Imaveres käivitus 2011. aasta lõpus)	100 000

ALLIKAS: ETTEVÕTTED, ÄRIPÄEV

Äripäev

+

Paulig

Cupsolo

TELLI ÄRIPÄEV MÄRTSIS
JA SAAD KAASA **TASUTA**
PAULIG CUPSOLO
KAPSELKOHVIMASINA
VÄÄRTUSEGA 169 EUROT!

Äripäeva aastatellimus +
Paulig Cupsolo kapselkohvimasin +
1 pakk Paulig Classic kapsleid = 234 eurot

WWW.PAULIG.EE/CUPSOLO

KASULIK

Kuidas telefonimüüki otstarbekalt korraldada? Millal luua oma meeskond ja millal on kasulik müük sisse osta?

A VIRGE HAAVASALU
virge.haavasalu@aripaev.ee

Masu ajal hoo sisse saanud telefonimüügis on meil muu maailmaga võrreldes veel pikk tee käia.

Enim vigu tehakse AT Treeningute koolitaja Aira Tammemäe sõnul stardiperioodil ja need on sageli pöördumatud.

Korralikult pole läbi mõeldud kliendihalduse lahendus, kuidas klientidelt saadud infot sisestada ja hiljem töödelda. Samuti jäetakse müügiinimene üksi – pole igapäevast juhi tuge.

Tammemäe sõnul tuleks otsida telefonimüügi võimalusi klienditeeninduse tsükliks, kus kliendil on vajadus kontakti loomiseks juba olemas. Nii võiks suur müügiipotentsiaal olla klienditoel. Müügi-pakkumiste asemel võiks vahel kliendile helistada ja uurida, kuidas ta rahul on. Lihtsalt niisama, ilma et sinna otsa kohe müüki üritataks.

See, kas müüa ise või osta teenus sisse, sõltub Tammemäe hinnangul sellest, kas on võimalik teha kordusmüüki ehk kas ühele andmebaasile saab taas ja taas mingeid hüvesid pakkuda, tutvustada või on tegu pigem ühekordse müügiga. Esimesel juhul on mõistlik luua oma telefonimüügiüksus.

Järgmine valikukriteerium võiks olla kvaliteetmüük, kus klient ootab telefonimüüjalt spetsiifilisi teadmisi ja tasemel nõustamist. Ka siin võiks rohkem kasu olla oma müügiinimist.

Suurte mahtude korral tasub telefonimüük ise korraldada. Kui tulu tekib eelkõige müügi-mah-tudelt, võib samuti olla tõhusam luua oma telefonimüügi-meeskond – teatud massist alates on efektiivsem ise teha.

“Telefonimüüjat peab valima professionaalse- te omaduste järgi, aga lahku tuleb minna isikliku mittesobivuse pärast,” ütleb Meinson Konsultatsioonide koolitaja Olga Meinson. Tema sõnul on müük energia ülekande kliendile ja küsimus on, millist energiat müügiinimene kliendile annab. “Kogu organisatsioon peab olema suunatud müügi suurendamisele,” kinnitab Meinson.

Viasati müügidirektor Aet Viira ja telefonimüügi juht Erik Heinsaar peavad oluliseks leida õiged

TELEFONIMÜÜJAD on mõttekas oma firma palgale võtta, kui klient ootab nendelt spetsiifilisi teadmisi ja tasemel nõustamist. FOTO: MEELI KÜTTIM

inimesed kas majas või väljast, pakkuda tuge ning hinnata tööd. Samuti on vajalik koolitada, kontrollida ja suunata.

Telekomifirma Starman teenindus- ja müügidirektor Jaano Inno ei usu, et müügiinimestes saaks motivatsiooni luua. Küll saab seda tema ütlusel avada ja toetada. Starman kasutab motiveerimisel nii pinget (hindamine) kui ka põnevust (võistlus).

Telefonimüüjat peab valima professionaalsete omaduste järgi, aga lahku tuleb minna isikliku mittesobivuse pärast.

koolitaja Olga Meinson

Ä Pane tähele Mõttele, mida ja kellele tahad müüa

kolm põhiküsimust, millele vastata, kui alustate või juba tegelete telefonimüügiga

- 1. MIDA MA KLIENDILE TELEFONI TEEL ÕIGU- POOLEST PAKUN?** See tuleb sõnastada kliendi-, mitte äriettevõttekeskselt.
- 2. KUIDAS TAGADA TELEFONIMÜÜJA- LE TÖÖKS VAJALIK** – kvaliteetne kontaktibaas ja infotehnoloogiline tugi?
- 3. MIKS TELEFONIMÜÜ- JAD PEAKSID TAHT- MA MINU ETTEVÕT- TES TÖÖTADA?**

Küsimused, mis tuleks läbi mõelda enne telefonimüügiga alustamist

- 1.** Kas on saadaval piisavalt kvaliteetseid andmebaase?
- 2.** Kes ja kuidas hakkab andmebaase müüjatele ette valmistama?
- 3.** Kuidas tagada telefonimüügi järjepidevus?
- 4.** Kas on olemas telefonimüüki toetav kliendihaldus?
- 5.** Miks kliendile helistate?
- 6.** Kes juhtidest pühendab stardiperioodil (3-4 kuud) 100% oma ajast telefonimüügi käivitamisele?
- 7.** Kuidas plaanite telefonimüüjaid hoida?

ALLIKAS: AIRA TAMMEMÄE

40%

TELEFONIMÜÜJA töötasut on ASis Starman põhipalk, teist samapalju on kohene müügi-preemia ning 20% moodustab püsivuse tasu pärast soodustuse lõppemist, lisandub kvaliteedikoeffitsient.

Ä Võrdlus

Telefonimüügi sisseostmise head ja vead

EEIISED

Müügitulemuste kasvatamine. Võrdlusmoment – näiteks kõnede mahu puhul (kui partneril õnnestub saavutada suurem arv edukaid kõnesid, võtame selle üle). Hind – sisseostetud teenus võib, aga ei pruugi odavam olla. Paindlikkus – majas teeme ühte asja, väljas tehakse teist. Väiksemad riskid – näiteks töötaja puhul, keda sa ei ole palgale võtnud.

VÕIMALIKUD KITSASKOHAD

Kvaliteedikontrolli raskendatus – võiks kõnesid lindistada. 100% kontrolli puudumine – väljakutsed eelarvestamisel. Müügi-mahtude järsk ja ootamatu vähenemine – aegsasti kokku korraldatud. Keeruline suhtlemine tellija ja teenusepakkuja vahel – kes on omanik või juht, kuidas leida ühist keelt.

ALLIKAS: AS VIASAT

Ä Tasub teada

Kuidas head müüjat leida ja ettevõttes hoida

TELEFONIMÜÜJA VALIMISE KRITEERIUIMID

VÄÄRTUSED. Kas inimene sobib teie kui juhiga kokku, kas ta on organisatsiooni moodi?

VASTUTUS. Millest ja kuidas inimene mõtleb ning mida tunneb? **LAHENDUSEKESKSUS.** Kas inimene on harjunud mõtlema pigem probleemi- või lahendusekeskselt?

ENTUSIASM JA ENERGIA. Inimesed, kes on entusiastlikud, nakatavad ka teisi ja loovad energiat. **TÖÖKUS.** Müük on numbrite mäng ning töötegemise oskus ja tahe on selle alus.

AVATUS UUELE. Kui varem hinnati kogemustega inimesi, siis praegu pigem nooremaid, kel pole väljakujunenud tööekspe- mised ja kes tahavad ning oskavad õppida.

MEELDIV INIMENE EHK MEELDIV HÄÄL. Telefonis usalduse võitmiseks peab oskama rääkida rahulik- luse tempos ning veidi madalama häälega.

OMADUSED, MIS TOETAVAD MÜÜGIINIMEST EDUKAL MÜÜGIL USK

Loo kultuur, kus ei räägita firmast ega kliendist halvasti. Mida konkreetsemalt on sõnas- tatud osakonna ja isiklikud ees- märgid, seda paremini on need saavutatavad. Räägi sellest, et tegemist on su- perfirma ja supertoote/teenu- sega.

KAVATSUS Müügiinimene peab olema tead- lik, mis kasu saab klient.

KOMPETENTSUS Räägi müüjale detailselt, mida

peab teadma. Oluline pole ainult see, mida räägid, vaid ka see, kuidas räägid. Toote tundmine (vastavad prog- rammid).

Konkurentsi ja turu tundmine. Müügi- ja teenindusoskus. Väärtustest lähtuv käitumine. **MEELDIVUS JA MOTIVEERITUS** Meeskonnareeglid ning suhtle- misreeglid firmas ja klientidega. Erimeelsuste lahendamine. Energia hoidmine ja mitte alla- andmine (kuidas end taastada?) Sisemine motivatsioon tööks: kas ja miks tahad töötada ja mida saavutada. Aita müügiini- mesel püstitada eesmärk, mida ta tegelikult soovib saada.

SÕNAPIDAMINE Tööreeglite austamine – mis on firma tava, mitme päeva jooksul antakse kliendile vastus jms.

Oma tegude ja tulemuste eest vastutamine. Klientidele antud lubadustest kinnipidamine.

KUIDAS KORRALDADA TELEFONI- MÜÜJATE VÄLJAÕPET?

Taotle muutust. Kirjalik ettevalmistus. Proovihelistamised (omavahel helistamine). Lindistuste analüüs. Regulaarne koolitamine ja täien- damine.

TÖÖTASU

Peab toetama tööandjale kasu- likku käitumist. Tagama töötajale kindluse. Pakkuma töötajale võimalusi. Olema väärikas ja õiglane. Nii väike kui võimalik ja nii suur kui vajalik.

ALLIKAS: MEINSON KONSULTATSIOONIDE KOOLITAJA OLGA MEINSON

METALLEHITUSES

Metallifirmad loodavad kasvu ekspordi arvel. Hinnakonkurentsipüsimine üha raskem

VILJANDI METALL keskendus õigel ajal ekspordile ja see säästab ettevõtet nüüd siseturu tõmbetuultes visklemisest, sest eksporttoodangule on näiteks Soomes kindel turg olemas.
FOTO: JULIA-MARIA LINNA

Ä AIN ALVELA, KETLIN RAUK
ain.alvela@aripaev.ee

Ehitusvaldkonnaga seotud metallifirmad loodavad siseturu heitliku nõudluse kiuste lähiajal kasvada ning areneda, seda eelkõige eksporttoodangu arvelt.

Soome hoogsa ehitustegevuse jätkumine aitab pinnal püsida ka meie ehitussektorile orienteerunud metalliettevõtetel, abiks on ka aastekvootide müügist saadud rahaga algatatud majade renoveerimise ja soojustamise programmid nii kodumaal kui ka Lätis ja Leedus.

Asi Toode müügi juhi Erki Loigomi sõnul on ettevõtte teinud alanud hooaja prognoosi kerge kasvu peale. "Eelmistel aastatel oleme kopeerinud oma tulemustega Eesti ehitusturu näitajaid ega näe erilist muutust ka alanud aastal," kinnitab ta. "Meie põhitegevus on renoveerimine. Ning vihma sajab ja katused tilguvad läbi hoolimata majandusolukorrast."

CO₂ raha mõju liiga lühiajaline. Loigom märkis, et mõningast elavnemist ootavad nad CO₂-rahast, kuid mingit kullaauku ta selles siiski ei näe. "Ajaperiood tegevuste tegemiseks on tellijatele liiga lühike," on Loigom veendunud. "Samuti tekitab selline rahahulk ehitusturul moonutusi ehitushindades ja kindlasti tekib ka lühiajaline tööjõupuudus."

Ta lisas, et üheks aastaks endale oluliselt rohkem brigaade muretseda pole ettevõtteil mõistlik, aasta lõpus saab pidu läbi.

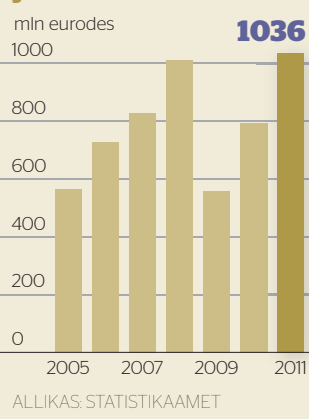
"Kuna Toode tegutseb ka lähiturgudel, siis vaatame oma müügitulemusi suure pildina," ütleb Loigom. "Lätis-Leedus on käivitumas samuti riiklikud programmid katuste renoveerimiseks ja seal on ka tähtsajad igati mõistlikud."

Tema sõnul on Soome turul ehituses endiselt buum, kuigi on märgata jahtumist ja tellimuste mõningast vähenemist.

"Loodetavasti oleme kiired reageerijad mistahes muutustele," ütleb ta, märkides, et Toote jaoks on oluline olla kvaliteettootja ja -paigaldaja, firmal on olemas kogemustepagas raskematest ja kergematest aegadest, et endale ja turule antud lubadusi mitte murda.

"Surve teraskatuse turul on kahtlemata suur, eriti kvaliteedi langetamise suunas," leiab Loigom. "Siinkohal on hea märkida siiski Eesti klientide tel-

Statistika Metalliekspordit kulgeb kasvavas joones

231

MILJONI euro eest müüsid Eesti metallitöötlemisfirmad 2011. aastal oma toodangut Soome, mis moodustab üle 22% kogu mullusest metalliekspordist. Rootsi eksporditi toodangut 115, Läti 99 ja Venemaale 89 miljoni euro eest.

Vihma sajab ja katused tilguvad läbi hoolimata majandusolukorrast.

Asi Toode müügi juht Erki Loigom

Kommentaari

Turuseis on küll vastuoluline, ent metallifirmade arengu tagavad uued valdkonnad

IGOR TREIEL,
OÜ BLRT Marktex müügi- ja turundusdirektor

Praegu on metallkonstruktsioonide turul vastuoluline olukord, samasugune nagu maailma majanduseski.

Nimelt, ühelt poolt on tellijad huvitatud tootmisvõimsustest ja kompetentsetest allhankijatest, teisalt on aga tunda survet hindadele ja ettevõtetele on raskusi investeerimistega.

Olukorda metallkonstruktsioonide tootmise turul teravdab veel see, et siin on hakanud tellimusi otsima ka laevatehased, kellel on raskusi oma valdkonna tellimuste saamisega.

Meie ettevõtte olukord on kindel ja seda tänu tegevuse mitmekesisusele.

Täpsemalt, tegutseme kar-

lijate teadlikkust, osatakse siiski ka katusetööd pidada oluliseks."

Mahud taastusid tänu Soome turule. Asi Viljandi Metall juhatase esimees Jaak Sulg ütles, et ettevõtte tegevus keskendub põhiliselt ehituslike teraskonstruktsioonide ekspordile ja seega pole nad kuigi suures sõltuvuses kohalikust küllaltki heitlikust turusituatsioonist.

"2011. aastal taastusid meie tootmismahud ja seda põhiliselt Soome turul," selgitas ta, lisades, et mahu kasv oli ligi viiendik võrreldes 2010. aastaga. Järjest keerulisemaks muutub Sulg sõnul aga hinnakonkurentsipüsimine.

"Turud on järjest avatumad ja vabu võimsusi on nii meil kui ka lähiriikides piisavalt," põhjendas ta. "Kui lisada sisendkulude püsiv kasv koos palgasurvega, siis soovitud kasumlikkusest on lähitulevikus veel vara rääkida. Eelist omavad need, kel suured kapitalivarud."

Sulg nentis, et 2012. aasta suurim terasehitist Eestis on Narva elektrijaama uus energiaplokk, kuid selle ehitus ei pruugi jääda kohalikele tegijatele.

"Muus osas võiks eeldada kohalikul turul 2011. aastaga sarnast olukorda või väikest langust," prognoosis ta. "Järjest enam investeeritakse ole-

Olukorda turul teravdab veel see, et ehitussektoris on hakanud tellimusi otsima ka laevatehased.

dinaalselt erinevatel turgudel, mida ühendab ainult nõudlus suuremahuliste metallkonstruktsioonide järele. Avamere naftatootmise jaoks vajalike konstruktsioonide tootmises on märgata tõusu – tellimuste maht pidevalt kasvab. Avamere tuuleenergeetikaturul on trendid pikaajalised ega ole mõjutatavad hetkeliste kõikumiste poolt, mis võimaldab tootmisvõimsuste koormuse efektiivset planeerimist.

Tööstusseadmete turul otsib odavamaid allhankijaid, ent infrastruktuuri ja metallkonstruktsioonide turul tagab tellimuste stabiilse juurdevoolu ja koormuse tööstusharu kesketevõtetele, sest see on valdkond, kus domineerivad riigitelli-

mused. Kui võtta kõik need asjaolud kokku, siis näeme päris soodsaid tingimusi meie ja teiste nendel aladel töötavate ettevõtete arenguks. Selgelt on näha ka seda, et heaolu sõltub olulisel määral tegevusalast, mida iga tootja määrab oma strateegias.

Praegu pööravad kõik ettevõtted suurt tähelepanu sisetootsuse efektiivsusele, saades aru, et ennekriisiaegseid tingimusi pole oodata ning edukas saab olla selline ettevõtte, mis ehitab üles kõige efektiivsema ärimudeli, seda ka tootlikkuse seisukohalt. Käesolevat aega võib nimetada professionaalide ajaks, sest ainult nemad jäävad ellu ja suudavad edasi minna.

masolevate ehitiste renoveerimisse. Aga eks seda võrd aktiivsem tuleb olla väliselt turgudel."

OÜ Harjumetall Grupi tootmisjuht Ahto Kadani on seda meelt, et metallifirmad läheb praegu hästi ja mingit kriisi ei paista. "Ettevõtte olukord on praegu kindlasti üle keskmise," ütleb ta. "Tulevikult aga ootame veel nii mõndagi positiivset. Usun, et kui just maailmalõppu ei tule, suudame ikka üha edasi kasvada ja areneda."

Ka tänava oodatakse kasvu. Asi Ruukki Products müügi juht Villu Voogel on sama meelt, mööndes, et turuolukord on ettevõtte jaoks viimasel ajal muutunud vaid paremuse suunas. "Eelmine aasta oli meie jaoks väga hea ning seda tänu tööstusehitusele – selles valdkonnas läheb järelkult firmadel hästi," rääkis ta. "Tingitud on see ilmselt naaberriikides ehk siis Skandinaaviamaades ja Soomes valitsevast positiivsest olukorrast."

Voogeli sõnul on mõni Ruukki klient katsetanud ka Venemaa turgu.

"Mõnigi on öelnud, et möödunud aastast käivet võiks võrrelda koguni buumiaegsega," kinnitab Voogel. "Ja meie igatahes vaatame ka sellesse aastasse lootusriikka pilguga, mingeid tumedamaid pilvi taevast näha ei ole, sest Skandinaavia turul on Eesti tooted ikka ja alati hinnatud."

ÄRIPÄEV 8. märts 2012

toimetaja Harry Tuul, tel 667 0182, e-post harry.tuul@aripaev.ee

ÜKS KÜSIMUS

Eile algas haridustöötajate streik, kaasa löövad ka teiste elualade esindajad.

Kuidas ja kui suureks hindate majanduslikku kahju/kasu, mida streik kaasa toob?

TÕNU AAS,
Eesti Energia Narva Elektrijaama ASI juhatuselise liige

Energeetikute ametiühing on meile teada andnud kavatsusest korraldada reedel, 9. märtsil streik ning vähendada elektri tootmist Eesti elektrijaamas. Oleme seisukohal, et tootmisplaanis ette nähtud tootmismahud tuleb täita ka streigi korral ning Narva elektrijaamades elektri tootmise vähendamine ei tule kõne alla. Tootmismahu vähendamine seab ohtu Eesti elektrisüsteemi stabiilsuse ning seda ei saa me lubada.

Streik tähendab seda, et streikiv töötaja ei tee tööd või lahkub tööpostilt. Tööposti uuesti mehitada on võimalik aga sellegipoolest ning streiki ja ei tohi takistada teisel inimesel tööd teha. Narva elektrijaamad on valmis vajadusel mehitama olulised tökohad mittestreikivate töötajatega, kes tagavad elektri jaama plaanipärase tööd.

Tootmismahtude säilimine ei tähenda seda, et energeetikud ei tohiks õpetajate toetuseks streikida – streik ja mahu vähenemine ei ole vältimatult seotud ning ka plaanitud mahtude juures säilib võimalus toetusstreigiks.

KRISTI TÄEL,
Tartu Ülikooli Kliinikumi SA avalikkussuhete juht

Tartu Arstide Liit, Eesti Tervishoiutöötajate Kutseliit ja Eesti Õdede Liit korraldasid eile kell 12–13 kliinikumis tunniajalise toetusstreigi õpetajate toetuseks. Toetusaktsiooni tõttu olime pidanud aktsioonile langevale ajale varasemalt kokkulepitud vastuvõtuajaga ümber korraldama. Seda on tehtud kliinikumi ja ametiühingu koostöös. Otsese majandusliku mõju hindamine on keeruline.

LUGEJA ARVAB

„Arenenud riikide elanikel on võimalus börsi vahendusel investeerida koduturul edukatesse ettevõtetesse. Eestis on see võimalus ära võetud, sest kui börsil olev ettevõtte muutub edukaks, viiakse see börsilt ära.

Kommentaari artiklile „Investeering on hädavajalik“.

LOE WWW.ARIPAEV.EE

Äripäev

Peatoimetaja: Meelis Mandel
Väljaandja: AS Äripäev
Pärnu mnt 105, 19094 Tallinn
telefon: (372) 667 0195,
(372) 667 0222,
faks: (372) 667 0265,
(372) 667 0165
Trükk AS Kroonpress
Toimetus:
e-post: aripaev@aripaev.ee
tel: (372) 667 0111,
faks: (372) 667 0265
Korrespondent Tartus
Väinu Rozental,
vainu.rozentall@aripaev.ee
Reklaamiosakond:
e-post: reklaam@aripaev.ee
tel: (372) 667 0105,
faks: (372) 667 0200
Seminariid ja käsiraamatud:
tel: (372) 667 0207,
faks: (372) 667 0290

Raamatukubi ja infolehtede toimetus:
tel: (372) 667 0207,
faks: (372) 667 0290
Tellimine ja levi:
e-post: register@aripaev.ee
tel: (372) 667 0099,
faks: (372) 667 0300
Tellimine internetis:
www.aripaev.ee/tellimine
Äripäev veebis: www.aripaev.ee

Toimetus võtab endale õiguse kirju ja kaastõid vajaduse korral lühendada. Toimetuse kaastõid ei tagasta. Kõik ajalehes Äripäev ja tema lisades avaldatud artiklid, fotod, teabegraafika (sh päevakajalised, majanduslikul, poliitilisel või religioosel teemal) on autoriõigusega kaitstud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma ASI Äripäev kirjaliku nõusolekuta keelatud. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse, pn@eal.ee või tel (372) 646 3363.

ÄRILAUSE

„Raivo Vare: Venemaal on ka WTO raames jätkuvalt kõige võimsamaks relvaks, mis isegi välisministeeriumist kõvem, peasanitaararst Onitsenko.

Arengufondi nõukogu esimees tervitab Venemaa astumist WTOsse, kuid ei arva, et see on võluvits.

KOLUMN

Ebastabiilsus süveneb jätkuvalt

Euroopa Liidu liikmesriikide allkirjastatud nn fiskaallepe peaks kasvatama Euroopa riikide ja konkreetsemalt eurotsooni liikmete rahandusdistsipliini. Ent

reaalsuses süvendab ja kinnistab see eurotsooni perifeeria probleeme. Avaliku sektori eelarve tasakaal ei saa olla eesmärk omaette, sest arvestamata erasektoris toimuvaga võib eelarve tasakaalu tagaajamine näilise stabiilsuse sildi all tuua hoopiski kasvava ebastabiilsuse, mis varem või hiljem kriisina väljendub.

Värske fiskaallepe on lihtsustatult senini keh-tiva nn Maastrichti raamistiku karmistamine: senistele iga-aastasele defitsiidi ja kogu laenumahu ülempiiridele (vastavalt 3% ja 60% SKPst) peaks uue leppe kohaselt eelarve tasakaalu nõue saama seaduse jõu kõigis leppesega liitunud riikides ning lubatud piiride ületamine tooma kaasa enam-vähem automaatsed trahvid (kuni 0,1% SKPst).

Maastrichti leping ja uus fiskaallepe eeldavad mõlemad, et riigi eelarve ja erasektori eelarved ei ole omavahel otseselt, vaid pigem kaudselt seotud. Eldus on, et tasakaalus riigieelarve on märk stabiilsuse majandus- ja seega investeerimiskeskonnast. Teiseks eeldab fiskaallepe sisuliselt, et kõigi Euroopa riikide majanduste peamiseks kasvuaallikaks on eksport. Ühest küljest võib esimest eeldust interpreteerida kui sammu fiskaalföderalismis suunas: piirab ju ka näiteks Eesti valitsus omavalitsuste võimalusi oma kulutusi laenudega rahastada. Selline piirang näib täiesti ratsionaalne: miks peaks teiste võlgu kinni maksma, parem sellist käitumist piirata.

Probleemid algavadki pigem teisest eeldusest. Nii nagu Eesti puhul, on peaaegu kõigi teiste Euroopa riikide peamiseks kaubanduspartneriteks teised Euroopa riigid. Euroopa-sisene kaubandus moodustab enamikul rohkem kui 60% nende kogu kaubandusest, paljudel aga ligi 80%. Seega kui mingil põhjusel on riikide, kes impordivad rohkem, kui suudavad eksportida, valitsused sunnitud eelarvet tasakaalus hoidma, on ainsaks võimaluseks importe finantseerida kasvava erasektori võlakoormuse kaudu. Selline olukord ei saa kaua kesta, erasektori võlad kasvavad jätkusuutmatult suureks ja järgneb kriis. Selline protsess kirjeldab laias laastus seda, mis toimus enne kriisi Euroopa perifeerias (erandiks on Kreeka, kus avaliku sektori võlakoormus kasvas). Kuna Euroopa riigid on omavahel väga tihedates kaubandussuhetes, on paratamatu, et ühe riigi edukus eksportimisel väljendub mitte eduka riigi (riigi-

RAINER KATTEL
TTU professor

„Seni kuni Euroopa on konkurent-sivõime mõttes vähemalt kolmekiiruse-line – Ida-, Lõuna- ja Põhja-Euroopa-, on Euroopa ebastabiilsus määratud.

eelarve tasakaalu tingimustes) erasektori võlakoormuse kasvus. Kuna praegu on mõeldamatu, et Euroopa perifeeria elanik käitub nagu Eesti perifeeria elanik (kolib sinna, kus on tööd), on paratamatult see olukord ebastabiilne. Lühinägelik on seda ebastabiilsust seostada euroopaliku heaoluriigi kalliduse või elanikkonna vananemisega. Kui see nii oleks, peaks ebastabiilsus enenekoike avalduma Skandinaavias ja Saksamaal.

Euroopa ja eurotsooni ebastabiilsuse vältimiseks peaks perifeeria konkurentsivõime kasvama kiiremini kui Põhja-Euroopas. Sellist olukorda pole olnud alates 1985. aastast, mil loodi ühisturg. Ida-Euroopa konkurentsivõime läheneb küll Lõuna-Euroopale, kuid väga vaevaliselt Põhja-Euroopa ehk peamiste eksportriikidele. Kui Euroopas moodustavad riigi kulutused keskmiselt 46% SKPst, ei ole keeruline mõista, et millele ja kuidas riik raha kulutab on olulisem kui see, kas tema kulutused on tasakaalus sissetulekuga. Erasektori jätkusuutmatu võlakoormuse kasvutähtsuseks on nõrga konkurentsivõimega riikides paraku teatud ajal hädavajalik valitsemine defitsiidiga. Küsimus on seega pigem, kuhu riik investeerib ja kas see soodustab uute töökohade teket ning olemasolevate tootlikkuse kasvu.

Seega on avaliku sektori eelarve tihedalt seotud erasektori tegevusega. Avaliku sektori eelarve on eelkõige mehhanism majanduse ja ühiskonna juhtimiseks ressursside võimalikult mõistliku kasutamise kaudu. Euroopa heaoluriigi ongi olnud üks vahendeid riigi kulutuste mõistlikul suunamisel: haigekassa, töötuskindlustus jms vahendid hoiavad ära inimeste ja nende oskuste kadumise tööturult. Sellisel moel maandavad need vahendid nii töövõtjate kui ka andjate riske ning suurendavad majanduse stabiilsust.

Uus fiskaallepe sisuliselt välistab aga Euroopa perifeerias riigi olulise rolli konkurentsivõime parandamisel – see saab tulla ainult erasektori arvel. Muidugi võib väita, et saab ju ka riigi kulutusi olulisel määral optimeerida, näiteks panustades ülikoolide konkurentsivõimesse või töötajate ümberõppesse. See on õige, kuid tegemist on ainult ühe poolega võrrandist, sest majandussurutise tingimustes on paratamatu, et erasektor muutub ettevaatlikuks ning uute investeeringute asemel säästab, et vanu võlgu tasuda. Ka selline käitumine, kuigi täiesti ratsionaalne, ainult süvendab ebastabiilsust ning võimendab kriisi. Seni kuni Euroopa on konkurentsivõime mõttes vähemalt kolmekiiruline – Ida-, Lõuna- ja Põhja-Euroopa-, on Euroopa ebastabiilsus määratud.

RIIGIKOGU

Õpetajate streigil ka varjatud pool

Kui rääkida õpetajate streigist, siis inimlikult mõistan ma õpetajate olukorda ja õpetajate palgamuret. Arvan, et tegu on inimestega, kes teevad ühiskonna jaoks väga olulist ja väärtuslikku tööd, teevad seda väga suure töökoormusega, nii et nende palgamure on igati mõisteta kogu valitsuse jaoks.

Nii nagu mitu kuud tagasi teada anti, otsitakse võimalust õpetajate palgamuret järgmise aasta alguses leevendada, et palgatõus järgmisel aastal jõuaks ka õpetajateni.

Nii et selles osas saab öelda,

KEIT PENTUS
keskkonnaminister (Reformierakond)

„Solidaarsus õpetajatega on ühiskonnas kindlasti väga suur.

et solidaarsus õpetajatega on ühiskonnas kindlasti väga suur.

Varjatud eesmärgid? Paraku tuleb tunnistada, et ehkki suurem toetusstreikijatest on kindlasti oma sellistes arvamus- ja seisukohtades väga siirad ja avaldavadki toetust õpetajatele, siis paraku on nende nõndanimetatud toetusstreikijate hulgas ka neid, kelle selline positsioon ja nõudmine jääb ausalt öeldes üsna arusaamatuks.

Mulle näiteks ei ole arusaadav, kelle poolt juhitud või kelle huvides näiteks Narva Elektri-

jaamade töötajad on teada andnud või on ähvardanud elektri-võimsuse vähendamisega. See ei ole asi, millega sellisel kombel tasub nalja teha ja tegu on Eesti riigis seadusega mitte kooskõlas olevate tegevusega.

Nii et ma ise arvan, et selline õpetajate palgamurede diskreditseerimine selliste võimalike kahjudega osa nn toetusstreikijate poolt ei ole kindlasti õigustatud.

EILE RIIGIKOGU INFOTUNNIS VASTAS
PEAMINISTRI ÜLESANNETES RAHVASAADIKUTE KÜSIMUSTELE KESKKONNAMINISTER.

INVESTEERIMINE ON HÄDAVAJALIK. Kümneid aastaid raha hoiustamine või arvel-dusarvel hoidmine toob suure tõenäo-susega kaasa selle, et avastate, kuidas sama raha eest enam samas mahus kau-pu või teenuseid tarbida ei õnnestu. Inf-latsioon teeb oma töö.

15 NAFTARIKKAMAT RIIKI. Ajal, kui nafta hind pidevalt kallineb, võib suurte varu-

de omamine osutada eluliselt tähtsaks. Millised on need 15 riiki, kelle suured naf-tavarud lubavad musta kulla kallinedes rõõmust käsi hõõruda?

EESTLANE ÜRITAS LÄTI FIRMAT PETTUSE-GA ÜLEVÕTTA. Läti teravilja ja väetiste hulgimüüja SIA Elargo Trade elas üle pet-tusliku ülevõtmise katse. Petturiks osu-tus Eesti kodanik Aleksandr Lavrinenko.

MAJANDUS

Valida kas maksutõususud ja laenu-d või majanduskasv?

Õpetajate palganõudmised ja kaasnevad streigid on Eesti järjekordsele teelahkmele vii-nud. Tuleb valida, kas jääda se-nise poliitika juurde ning tõsta õpetajate palku järgmise aasta alguses haridusministri luba-tud mahus või peab riik tõstma õpetajate palku kohe ja rohkem täiendavate maksude kogumise või laenu võtmise arvel.

Esimest valikut on Eesti ka-sutanud tänaseni – riigitöötaja-te palk kasvab, kui seda võimal-davad erasektori riigile maksta-vad maksud ja muud eelarvetu-lud. Ehk majanduskasv. Selline poliitika on hoidnud Eesti riigi rahanduse korras, toonud siia investeringuid, loonud küm-neid tuhandeid töökohti ja pin-nase elukvaliteedi tõusuks.

Teine tee on Eestile tunda-ma-tu, kuid mitte meie Euroopa naabritele. Praegu on kõik Eu-roopa riigid hädas suure võla-koormusega. Ka nendel sai kõik alguse pisasjadest. Ametiühin-gud korraldasid streigi, valit-sus andis järele, riigi võlg kas-vas pisut. Järgmine aasta kor-dus sama. Väikestest järeleand-mistest on kokku saanud suur võlamonstrum, mille peavad

RENE ILVES
väikeinvestor

”

Kas kellegi arvates seisavad Narva ja Tal-linna ühistransport Savisaare käsuta?

lõpuks kinni maksuma järeltu-levad põlved suurema maksu-koormuse näol.

Sel nädalal toimuvaid strei-ke võib liigitada kaheks. Õpe-tajate streik on korrektselt vor-mistatud ja mulle inimlikult mõisteta-v – ühiskonna arengu seiskohalt väga olulist osa täit-vad inimesi soovivad oma ela-tustaseme tõusu. Kuid õpetajate õigustatud nõudmisi varjutab streigi teine külg.

Nimelt terve hulk streikijaid ei saa ise aru, millised on nende nõudmised, ning loodan, et te-gemist on kõigest opositsioonis olevate vasakpoolsete ja kes-kerakondlaste motiveeritud akt-

sioonidega – näiteks jääb mul-je, et sotsialistide noortekogu endine peasekretär Peep Peter-son on tänaste streikide üks ar-hitekte. Või näiteks kas on kee-gi, kelle arvates seisavad Narva ja Tallinna ühistransport ilma Edgar Savisaare käsuta?

Mõistlikkus. Kui nende nõud-miste taga on Eesti riigi iseseis-vusele vaenulikud jõud, on olu-kord palju hullem – meenutan, et alles hiljuti nõuti “Aktuaalse kaamera” eetris vene keele keh-testamist riigikeelena ning vei-di hiljem lubasid energetiku-te ametiühingute juhid elekt-ri tootmisvõimsuseid vähen-dama hakata. Peterson on õel-nud, et rahvas on valmis mak-sutõusudeks, et suurendada riigiametnike palku. Aasta taga-si toiminud riigikogu valimis-tel nad selleks rahva mandaati ei saanud.

Kutsun üles õpetajaid mõist-likkusele, leppima järgmisel aastal ministri pakutud palga-tõusuga. Laseme haridusmi-nistril teha vajalikud reformid, mille tulemusena saab õpetaja-te palka tõsta. Ärme kaldu kõr-vale seni käidud teelt ega pane laste õlule võlakoormat.

KOMMENTAAR

Raha Eesti õpetajatele ja Kreeka pensionäridele

Argumente, et laiskadele ja jõukatele kreeklastele pen-sionide maksmiseks on Eesti valitsusel raha küll, kuid oma õpetajate jaoks mitte, kuuleb streigilõõsas ohtralt. Võib ju pareerida, et neid kahte asja si-duda ei sünni, kuid miks mit-te. Omamoodi on tegemist ühe mündi kahe küljega ning võib-olla on Eestil Kreekast isegi üht-teist eeskujuks võtta.

Brüsselis majanduskasvule keskendunud Ülemkogul dek-lareerisid ELi valitsusjuhid äs-ja, et kasvu taastamiseks vajab Euroopa nii finantsstabiilsuse kindlustamist ja riigi rahandu-se korrastamist kui ka samme majanduskasvu, konkurentsi-võime ja hõive suurendamiseks. Kreeka stabiliseerimine on osa esimesest, õpetajate töö väärtustamine teisest eesmärgist.

Milleks üldse aidata Kreekat? Et ühe euroala riigi kontrolli-matu pankrot Euroopa suhtes ettevaatlikult taastuma haka-nud usaldust uuesti ära ei nul-lik. Kreekal on enam võita ma-

SIRJE RANK
valitsusduste toimetaja

”

Tegemist ei ole sõe-kaevurite streigiga Thatcheri-aegsel Inglismaal.

janguse reformidest kui kollap-sist ja kaosest. Niisamuti kui Eu-roopal ja Eestil selle osana.

Liigliha lõikamiseks on en-nem vaja skalpelli kui kirvest. Kes on soovinud, on võinud lu-geda Kreeka uue abiprogram-mi tingimusi eesti keeles. De-tailideni on lahti võetud, mil-lisest valdkonnast mida ning milliseks tähtjaks kärpida ja kohendada. Võiks meilgi sel-gelt maha märkida, kuidas mil-lal ja mis vahendite arvel õpe-

tajate palgad tõusevad. Sest va-litsus ja rahvas ei ole siin tei-ne teisel pool rindejoont – tege-mist ei ole sõekaevurite streigi-ga Thatcheri-aegsel Inglismaal, kus räiged palganõudmisi esi-tab hääbuv majandusharu. Õpetaja amet on hinnas. Tõrge on kommunikatsioonis.

Samas peab Eesti haridussüs-teem muutunud oludega ko-hanema. Siin ei saa üle ega üm-ber demograafilistest arengu-test – noori kasvab vähem peale. “Raha ei ole ja raha ei tule” seisukoht ei väljenda Eesti valit-suse ülbust, vaid on praegu va-litsev kogu ELis. See tähendab, et majanduse ergutamiseks ra-ha pole. Kasv saab tulla vaid kasvupotentsiaali lisavatest re-formidest – sh Euroopa žargoo-nis tarkadest kärbetest.

Lõigata seda, mis on liia-st, mitte lõigata läbi kasvu juuri. Ja kulutada vabanevaid vahen-deid sellele, mis laob uuele kas-vule vundamenti. Näiteks õpe-tajate palkadele, unustamata Kreeka pensionäre.

8. märts 2012 ÄRIPÄEV

toimetaja Harry Tuul, tel 667 0182, e-post harry.tuul@aripaev.ee

Äriteenused

reklaam

TEL 667 0105, reklaam@aripaev.ee

Äri

teenuste rubriigi standardreklaam
89x26 mm hinnaga 30€

Tel 667 0105
faks 667 0200
Reklaami tellimine: reklaam@aripaev.ee

www.varahaldus.ee

16. märtsil ilmub Äripäeva ja 21. märtsil Delovõje Vedomosti vahel

Peo- ja Pulmaleht

- Peo- ja pulmakorraldus
- Toitlustus – firma väärtus on maitsev söök ja meeldiv teenindus
- Mida on uut pulmakorralduses? Pruudikimbukuivatus, sõrmuseteremooniad välismaal jne
- Intervjuu peo- ja pulmariiete salongi juhatajaga
- Dekoratsioonitööd, floristid
- Tõsielulised lood pulmakorraldusest
- Nipinurk: kuidas korraldada pulma, kui eelarve on napp?

Kujundatud reklaamide esitamise tähtaeg: **12. märts**

Reklaami projektijuht: Kadri Rand
Kadri.Rand@aripaev.ee
Telefon: 667 0369; Faks: 667 0200

Äripäev

Деловые ВЕДОМОСТИ

Valmib koostöös advokaadibürooga **VARUL** <http://www.varul.com>

Lepingud

Näidised ja kommentaarid

Neli korda aastas täienev käsiraamat sisaldab võlaõigusseaduse üldosa ja praktikas kõige rohkem levinud lepingute kommentaare ja näidiseid

Autorid:
Marko Kairjak (peatoimetaja), **Ants Mailend**, **Karl Haavasalu**, Sergei Jegorov, Peeter Viirsalu

kasiraamat.aripaev.ee

Äripäev

info ja tellimine: 667 0100

Äripäeva käsiraamat

TÕUSJA

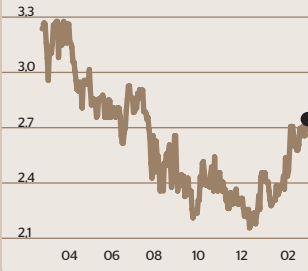
Lahja käibega Harju Elektri aktsia tegi kena tõusu.

LANGEJA

Nõrga käibega oli Ekspressi aktsia Tallinna suurim kukkuja.

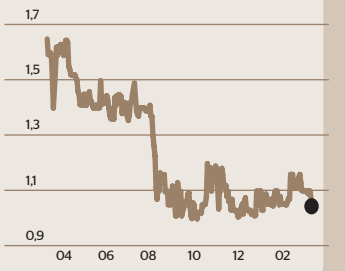
Harju Elekter

2,790 EUR +3,33% ▲

Ekspress Grupp

1,070 EUR -2,73% ▼

ÄRIPÄEV 8. märts 2012

toimetaja Romet Kreek, tel 667 0192, e-post romet.kreek@aripaev.ee

AKTSIAD

Ärahellitatud investorid said tagasilöögi. Pika tõusu järel väike ehmatatus

ROMET KREEK
romet.kreek@aripaev.ee

Investoreid võis tabada teisipäeva õhtupoolikul ebameeldiv üllatus. Euroopa aktsiaindeksid tegid läbi järsu kukkumise. Paljudel Euroopa turudel oli miinust üle kolme protsendi. Langust vedasid pankade aktsiad.

Kui me võisime loota, et saame Kreeka uudiste pealkirjadest maha kanda, et prožektorivalgusse satuksid teised teemad, siis see osutus ennatlikuks. Ja kuigi osalt võib kukkumise panna Euroopa majanduste halvenemise arvele, oli põhipõhjus pigem Kreeka. Investorid avastasid, et juba sama hästi kui tehtud tehinguks loetud Kreeka valitsuse võlakirjade vahetus ei ole hästi edenenu. Tähtaeg läheneb, kuid huvi on olnud enam kui leige. Kõigest viiendik erakapitalile kuuluvatest Kreeka võlakirjadest on sõlminud võlakirjavahetuse lepingu. Et see jõustuks, peab vahetuse allkirjastama 75 protsenti võlakirjomanikest (mahu alusel).

“Kuna võlavahetuse tähtaeg läheneb ja kõigest 20 protsenti erainvestoritest on seni sellega nõustunud, võib aru saada, miks turuosalisel on närviliseks muutunud,” ütles Market Securitiise Euroopa juhtstrateeg Stephane Ekolo Bloombergile.

“Palju häid uudiseid on jäänud seljataha,” nentis Notz Stucki & Cie. fondijuht Pierre Mouton. “Euroopa majanduse olukord paneb veidi muretsema, kuid ootused ei ole liiga kõrged. Kõik ootavad halbu numbreid.”

Erakätes on vähemalt 206 miljardi euro eest Kreeka valitsuse võlakirju, millest vaid 40 miljardit on võlavahetusega nõus.

Teisipäevase börsiroomiana tõusis 18 Lääne-Euroopa aktsiaturust ainsana Kreeka oma.

Korrektsooni võis oodata. Investorid on tegelikult viimase aja pidevast aktsiatõusust ära hellitatud ning korrektsooni võinuks oodata. Põhiküsimus, mis praegu investorit peaks huvitama, on see, kas tegemist on lühiajalise väikese languse või pikaajalise trendimuutusega. Vastust sellele küsimusele ei ole.

Sellest tulenevalt esitab investor küsimuse: kas ma peaks aktsiariski vähendama või hoopis kasutama börsi tagasilööke aktsiapositsioonide kasvatamiseks. Suhtarvude alusel on aktsiad soodsalt hinnatud, kuid on oht, et majanduse halvenemine lööb ka ettevõtete kasumiteenimisvõimet.

Pikemat aega kestev igasuguse hirmu puudumine muidu keerulises keskkonnas toob alati kaasa tagasilööke.

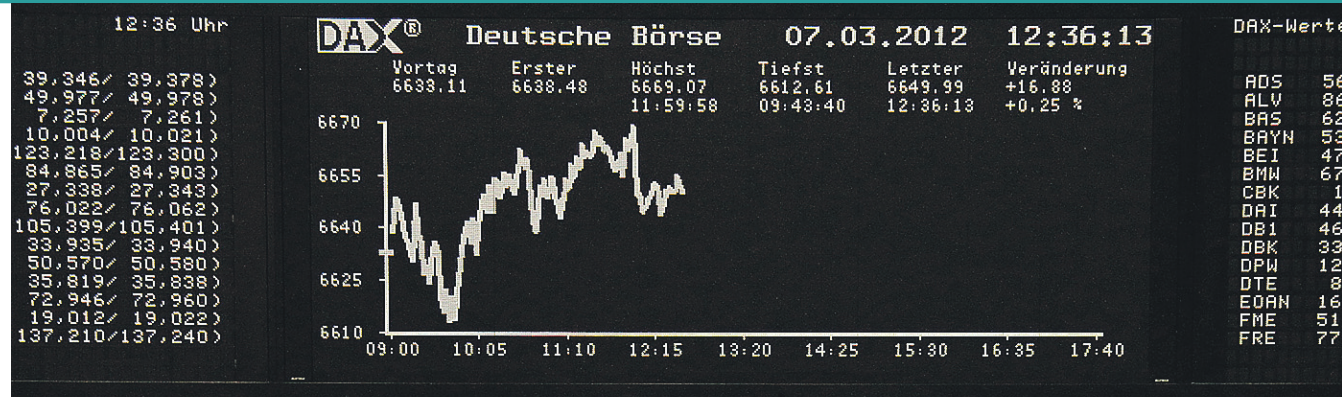
SEB privaatpanganduse strateeg Peeter Koppel

Võrdlus Languse põhjustaja ise ainsana plussis

Valik teisipäevaseid Euroopa börsiindeksite muutusi, protsentes

▼	Venemaa	-4,3
	Austria	-4,0
	Soome	-3,9
	Rootsi	-3,6
	Prantsusmaa	-3,6
	Hispaania	-3,4
	Saksamaa	-3,4
	Itaalia	-3,4
	Norra	-3,0
	Šveits	-1,7
	Eesti	-1,6

▲	Kreeka	2,8
---	--------	-----

Indeks

Euroopa aktsiaturg tegi teisipäeval suurima päevase kukkumise alates 21. novembrist

Stoxx Europe 600

Uurisin, mida meil arvatakse, kas tegu on korrektsooni või trendimuutusega.

“Suure tõenäosusega on tegemist korrektsooni-ga,” ütles SEB privaatpanganduse strateeg Peeter Koppel. “Sisuliselt on riskantsete varade turud aasta algusest alates ainult tõusnud ning selline pikemat aega kestev igasuguse hirmu puudumine muidu keerulises keskkonnas toob alati kaasa tagasilööke. Mida pikem on hirmuvaba periood, seda tugevam on tagasilöökk.”

“Soodsaid ostukohti otsivad sellise amplituudiga liikumisest ilmselt ainult kauplejad,” jätkas Koppel. “Klassikalises mõttes investor jaoks

ei ole mingil tasandil väljutud tavapärase turukoikumise piiridest ning mingit tegevust selline kõikumine esile ei peaks kutsuma. Oluline on endalt küsida, kas täna on laiemas investeerimiskeskkonnas midagi teisiti kui üle-eelmisel reedel? Ei ole ju. Keskpangad on süsteemi püstihooidmise nimel valmis kasutama ebakonventsionaalset poliitikat ning potentsiaalne nafta- ja kullahinnašokk seoses võimaliku paugutamisega Pärissa Lahe piirkonnas on samuti jätkuvalt õhus.”

Praegu ei ole aktsiate ostmiseks parim aeg. Pikaajalise investeerimise puhul ei ole oluline ai-

EILE rahunes
Frankfurdi
börsipörand
teisipäevase
kukkumise
järel.

FOTO: REUTERS/
SCANPIX

238,3

miljardit eurot on maailma 10 kõige rikkaima tehnoloogiamiljardäri kombineeritud varandus. Edetabelit juhib Larry Ellisoni ja Mark Zuckerbergi ees Bill Gates.

NETRA

740	56,680	56,730	HEI	39,365	39,344
460	86,440	86,480	HEN3	49,985	49,961
700	62,680	62,710	IFX	7,262	7,261
130	53,120	53,150	LHA	10,010	10,005
610	47,595	47,625	LIN	123,300	123,250
780	67,770	67,800	MAN	84,890	84,880
833	1,832	1,834	MEQ	27,340	27,330
105	44,080	44,100	MRK	76,050	76,020
990	46,985	47,015	MUV2	105,450	105,350
825	33,825	33,840	RWE	33,960	33,950
955	12,950	12,960	SAP	50,570	50,570
500	8,498	8,500	SDF	35,830	35,825
635	16,630	16,640	SIE	72,960	72,950
730	51,710	51,740	TKA	19,020	19,010
400	77,400	77,440	VOW3	137,150	137,100

nult leida alahinnatud ettevõtteid, vaid tuleb osata turgu ka õigesti ajastada, vastas LHV Panga analüütik Erko Rebane.

“Warren Buffetti ja paljude teiste investeerimismaailma suurkujude kuldsete sõnade järgi ei pruugi praegu jätkuvalt suur eufooria olla üldises plaanis kõige parem ostmise lähtekoht,” ütles Rebane.

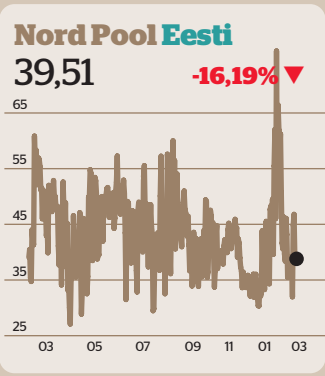
Kui veel veebruari esimesel poolel võis nii USA kui ka Euroopa makrostatistika põhjal järeldada, et arenenud riigid on neljandasse kvartalisse jäänud nõrkust ületamas, siis värskemad näitajad peaksid muutma turuosalised taas ettevaatlikumaks. Aastat võimsalt alustanud aktsiaturgude ja arvatust kohati pehmema makromajanduse vahel tekkinud lahknemise tõttu ei pane imestama, et riskikartlikumad investorid eelistavad kasumi välja võtta.

Kas see tähendab, et me võime lühiajaliselt uue turutipu lootuse kõrvale panna? Vastust on keeruline anda, See ei sõltu ainult globaalse majanduse edasisest käekäigust, vaid ka sellest, kuidas kulgeb Kreeka võla ümberstruktureerimine. Kriisi järel on majandustrendide põhjal investeerimisjärgelduste tegemine keerulisemaks muutunud peamiselt keskpankade järjepideva sekku-mise ja lõdva rahapoliitika tõttu.

Isegi kui peaks kasvama uus hirm, et majandus jahtub globaalselt, siis ma kipun arvama, et kvantitatiivse lõdvendamise programmid maailma erinevates nurkades pälviks suuremat tähelepanu ning emotsioonide kaalukauss kaldub taas ahnuse kasuks.

ELEKTER

Elektri hind on aktsiaturgudest oluliselt volatiilsem.

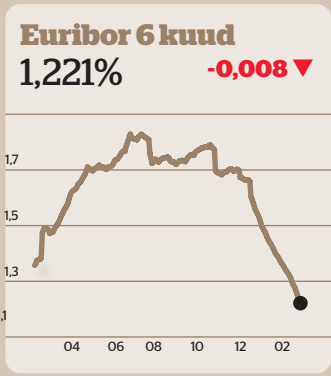
VALUUTA

S&P kärpis eurotsooni riikide reitingut, mis langetab ka eurot.

INTRESS

Euroopa Keskpanga baasintressimäärade langetamine surub Euribori alla.

RAHA

reklaam

Kommertsbankade intressitooted

pank	jooksev hoius %		tähtajaline hoius %								
	keskmiselt kuu jäägil (10)	kuu püsijäägil	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	2 aastat	3 aastat	min summa
Sampo Pank****	0,10	0,10**	0,40	0,65	0,90	1,20	1,25	1,25	Kontakteeruge pangaga		65/300(4)
Swedbank***	0,10 (7)	-	-	-	0,90	1,20	1,45	1,65	1,65	1,65	190
Swedbank			0,60	0,80	1,00	1,30	1,55	1,75	1,75	1,75	6000
Tallinna Äripank		0,05	0,95	1,15	1,30	1,55	1,60	1,90	2,00	-	200
Tallinna Äripank (3)		0,05	1,15	1,35	1,50	1,80	1,90	2,20	2,30	-	200
Nordea Pank	0,10		0,45	0,65	0,85	1,20	1,35	1,55	-	-	320
Citadele Pank	-	-	1,20	-	1,50	1,80	2,00	2,40	2,60	2,70	100
Marfin Pank Eesti	0,10	0,20	1,50	1,75	1,95	2,25	2,55	3,00	3,25	3,40	350
DNB	0,25 (7)	-	1,15	-	1,60	1,80	1,90	2,00	2,05	2,10	300
UniCredit Bank	0,10 (9)	-	1,30	1,35	1,40	1,55	1,70	1,90	-	-	300/3000 (9)
SEB	0,10	0,15	0,15	0,40	0,60	0,90	1,10	1,50	1,60	1,75	100***
LHV Pank	0,20 (10)		1,30	1,50	1,70	2,00	2,20	2,30	2,30	2,30	500
Krediidipank	-	0,10	0,85	1,00	1,15	1,50	1,70	2,00	2,20	2,50	100/200(4)
BIGBANK		-	0,50	0,55	0,60	1,20	1,20	2,00	3,20	3,90	300-1500
BIGBANK	-	-	-	-	-	1,20	1,20	2,00	3,20	3,90	1500-30 000
BIGBANK	-	-	-	-	-	1,30	1,30	2,10	3,30	4,00	üle 30 000

pank	tähtajaline hoius %, USD						
	1 kuu	2 kuud	3 kuud	6 kuud	9 kuud	1 aasta	min summa
Sampo Pank	0,20	0,30	0,45	0,70	0,85	1,00	
Swedbank	-	-	0,15	0,35	0,55	0,80	250
Swedbank	0,10	0,15	0,20	0,40	0,60	0,80	8400
Tallinna Äripank	0,20	0,25	0,40	0,65	0,80	1,00	200
Citadele Pank	0,50	-	0,80	1,00	1,20	1,40	100
Marfin Pank Eesti	0,60	0,70	0,80	1,10	1,20	1,30	500
DNB	0,25	-	0,35	0,60	0,90	1,25	300
UniCredit Bank	0,25	0,30	0,35	0,50	0,70	1,00	300/3000(9)
SEB	0,05	0,05	0,10	0,35	0,55	0,70	200
LHV Pank	0,70	0,80	1,00	1,20	1,40	1,50	700
Krediidipank	0,15	0,20	0,30	0,55	0,70	0,90	100/200 (4)

kursid on päeva jooksul korrigeeritavad * maks 1999 eurot ** juriidiline isik ***avades tähtajalise hoiuse internetipangas, on intressimäär kuni 0,10% kõrgem (3) personaalpang, klientidele (4) kontoris (6) internetipanga tähtajalistele hoiustele (7) päevalõpu kontojärgilt; (9) juriidilisele isikule/ eraisikule (10) LHV Pangal minimaalselt jäägit **** 2- ja 3aastaste hoiuste intressimäärade tutvumiseks kontakteeruge pangaga

Ava uus investeerimishoius

- Pane vaba raha hoiule, panustades USA suurettvõtetele.
- Hoiusumma 100% garanteeritud.
- Vaid nüüd: hoiusumma al 100 €, tähtaeg 2 aastat.

Pakkumine kehtib kuni 19.03.2012.

Teenuse pakkuja on Swedbank AS.

Tutvu teenuse tingimustega www.swedbank.ee ja vajaduse korral konsulteeri spetsialistiga telefonil 613 1606.

VALUUTA

Euroopa Keskpank

EUR/SEK

8,9240

EUR/RUB

39,0299

Austraalia dollar	AUD	1,2423	Rumeenia leu	RON	4,3580
Bulgaaria leev	BGN	1,9558	Rootsi kroon	SEK	8,9240
Hiina jüaan	CNY	8,2855	Singapuri dollar	SGD	1,6554
Hongkongi dollar	HKD	10,1858	Suurbritannia nael	GBP	0,8349
India ruupia	INR	66,1310	Sveitsi frank	CHF	1,2052
Jaapani jeen	JPY	105,9500	Taani kroon	DKK	7,4345
Kanada dollar	CAD	1,3140	Tai baat	THB	40,3700
Korea won	KRW	1476,9100	Tšehhi kroon	CZK	24,8710
Leedu lilt	LTL	3,4528	Türgi liir	TRY	2,3459
Läti lilt	LVL	0,6978	Ungari forint	HUF	296,2800
Norra kroon	NOK	7,4480	USA dollar	USD	1,3120
Poola zlott	PLN	4,1644	Venemaa rubla	RUB	39,0299

BÖRSIKAUBAD

Kütused

07.03

Nafta IPE, bbl	122,40
Nafta NYMEX, bbl	104,78
Mootoribensiin, t	1101,00
Diislikütus, t	1028,00
Kerge kütteõli, t	1008,50
Masuut (1% väävel), t	746,00
Maagaas Henry Hub, btu, USD	2,356

Põllumajandus

07.03

nael = 453,59 g	
Kohv NYBOT, USC/nael	187,35
Valge suhkur NYSE LIFFE, USD/t	629,10
Kakao NYBOT, USD/t	2316,00
Nisu NYSE LIFFE, USD/t	167,00
Rapsiseemned NYSE LIFFE Pariis	467

Allikas: Bloomberg, kella 17 seisuga

Värvilised metallid

07.03

USD/t	
Alumiinium LME	2248
Vask LME	8343
Plii LME	2095
Nikkel LME	18850
Tina LME	22700
Tsink LME	2032

Väärismetallid

07.03

USD/unts, unts = 31105 g	
Kuld COMEX	1676,48
Plaatina NYMEX	1626,75
Palladium NYMEX	679,25
Hõbe COMEX	32,90

BÖRS

Tallinn

07.03

aktsia	sulgemis-hind, EUR	muutus eelm, %	käive, EUR	P/E	ROE	P/B	divid. tootlus
Arco Vara	2,150	0,00	0	-	-15,4%	0,43	0,0%
Baltika	0,338	0,30	1418	-	-51,6%	1,09	0,0%
Express Grupp	1,070	-2,73	3754	16,0	5,1%	0,83	0,0%
Harju Elekter	2,790	3,33	1677	18,8	6,5%	1,23	2,2%
Järvevana	0,390	0,00	0	-	-0,1%	0,47	0,0%
Merko Ehitus	6,199	2,96	621	-	-11,2%	0,95	1,6%
Nordecon	0,973	0,41	41 088	-	-19,6%	1,06	0,0%
Olympic EG	1,243	-2,28	60 349	13,5	19,0%	2,56	0,0%
Premia Foods	0,679	-2,30	3 294	-	-1,2%	0,63	1,5%
Silvano FG	3,104	-1,15	89 729	4,1	76,0%	3,08	1,6%
Tallink Grupp	0,610	-0,16	90 304	10,8	5,4%	0,58	0,0%
Tin Kaubamaja	5,369	-0,57	21 172	9,4	17,9%	1,68	5,2%
Tallinna Vesi	7,250	0,00	4 460	6,7	30,3%	2,04	11,0%
Trigon PD	0,330	15,79	41	-	-44,5%	0,38	0,0%
Viisnurk	1,541	-0,58	9 339	2,7	32,3%	0,88	3,2%

P/E arvutatud viimase nelja kvartali vahearuande (kui on olemas, siis rahvusvahelise raamatupidamisstandardi (IAS) kohase) konsolideeritud puhaskasumi põhjal

Vilnius

07.03

aktsia	sulgemis-hind, EUR	muutus eelm, %	P/E	P/B	divid. tootlus
City Service	1,706	-0,23	6,3	1,1	4,2
Grigškes	0,550	-4,51	6,2	1,3	1,1
Invalda	2,157	0,56	-	0,9	-
Linias Agro	0,490	2,08	13,7	1,0	-
Snaige	0,503	0,00	-	1,9	-
TEO LT (Telekomas)	0,640	0,00	11,0	1,6	8,1

Helsingi

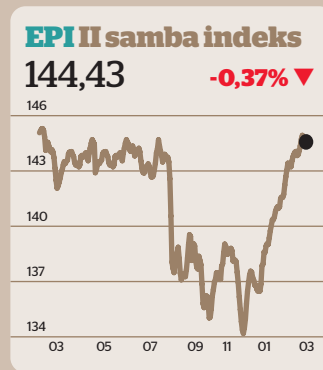
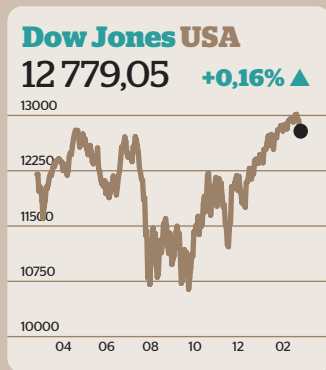
07.03

aktsia	hind, EUR	muutus eelm, %	P/E	P/B	divid. tootlus
Elisa Comm.	17,24	0,41	13,3	3,2	7,5
Finnair	2,35	0,85	-	0,4	-
Fortum	18,86	0,16	9,5	1,7	5,3
Neste Oil	8,93	3,47	14,5	0,9	3,9
Nokia	3,82	2,40	-	1,2	10,5
PKC Group	16,17	0,43	13,6	2,5	3,4
Stockmann	16,94	0,53	39,3	1,4	4,8
Stora Enso	5,38	-1,56	12,5	0,7	4,7
UPM Kymmene	10,12	1,20	11,5	0,7	5,4
YIT	16,21	5,13	16,3	2,2	4,0

Tööstusuudised

www.toostusuudised.ee

18 INVESTOR investeerimisfondid

ÄRIPÄEV 8. märts 2012

toimetaja Raivo Sormunen, tel 667 0173, e-post turud@aripaev.ee
reklaamiosakond, tel 667 0105, e-post reklaam@aripaev.ee

29. märts Radisson Blu Hotel Olümpia

ÄRIPÄEVA SEMINAR

Lemmiklektori loeng: Värsked muudatused tööõiguses

HELI RAIDVE,
Heli Raidve Tööõigusabi juhataja

Käsitlemisele tulevad teemad:

Keskmise töötasu arvutamise kord.

Veebruaris 2012 jõustunud töölepingu seaduse ja sellega seonduvate seaduste muudatused.

Töövaidluste värsked rakenduspraktika: lühikokkuvõtted Euroopa Kohtu, Riigikohtu ja madalamate astmete kohtute värsketest otsustest.

Läbivalt soovitusel dokumentide vormistamiseks ja vigade vältimiseks.

Seminari **soodushind** kuni 23.03.2012 registreerudes 159 eurot (+km), hiljem 199 eurot (+km).

Lisainfo ja registreerimine telefonil **667 0411** või

www.seminar.aripaev.ee

Äripäeva Raamatuklubi KUU RAAMAT

“Kui loovettevõtlus on meil uus ja huvitav märksõna, siis see raamat annab väikse vihje, et tegelikult peavad kõik ettevõtted ja organisatsioonid olema loovettevõtted, kui tahavad ellu jääda ja areneda.”

Elmo Puidet,
Ajukahvi mentor ja koolitaja
BDA Consulting OÜ partner

**Ettetellimine
20. märtsini**

ettetellimishind **24,19** eurot
klubihind 21,19 eurot
täishind 26,95 eurot

Jälgige meie tegemisi ka twitter.com/raamatuklubi ja Facebookis

www.raamatuklubi.aripaev.ee

Äripäev

FONDID

reklaam

Avaron Asset Management

06.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Avaron Areneva Euroopa Fond A, EUR	3,06	3,17	3,11	-	13,64	-10,75	66,83	-	21 678 651
Avaroni Privaatportfell B, EUR	12,38	12,38	12,38	-	5,21	-0,40	23,11	-	3 659 042

Compensa Life

05.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Kasvuportfell, EUR	-	-	1,16	-	6,10	-11,00	24,60	-0,60	4 408 276
Võlakirjaportfell, EUR	-	-	11,28	-	2,00	2,30	-	-	366 849

Kasvuportfelli mahu info on antud seisuga 29.02.2012. Võlakirjaportfelli mahu info on antud seisuga 29.02.2012.

Danske Capital AS

06.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Sampo Pension 25, EUR	0,90	0,91	0,91	1,17	2,81	-1,28	4,26	1,84	9 520 927
Sampo Pension 50, EUR	1,04	1,05	1,05	1,63	3,39	-2,61	5,78	1,88	127 184 250
Sampo Pension Intress, EUR	0,82	0,83	0,83	0,76	1,82	1,30	3,04	2,87	2 748 993
Vabatahtlik Pensionifond Sampo Pension 100 Pluss, EUR	1,27	1,31	1,29	9,44	4,95	-5,10	10,57	2,99	2 650 945
Vabatahtlik Pensionifond Sampo Pension Intress Pluss, EUR	0,72	0,73	0,72	3,28	2,84	1,05	3,78	0,00	117 558

Info teiste Danske Capitali ja Danske Invest fondide kohta on avaldatud veebilehel www.danskecapital.ee.

ERGO Funds

06.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
ERGO Pensionifond 2P1, EUR	0,88	0,89	0,89	0,01	1,88	4,01	5,08	3,76	7 273 117,49
ERGO Pensionifond 2P2, EUR	1,05	1,06	1,06	2,12	5,35	-3,95	12,72	0,86	33 231 883,57
ERGO Pensionifond 2P3, EUR	0,60	0,60	0,60	-	5,48	-8,76	-	-	1 102 415,51
ERGO Pensionifond 3P1, EUR	0,80	0,82	0,81	2,35	6,34	-2,54	-	-	444 627,16
ERGO Pensionifond 3P2, EUR	0,84	0,86	0,85	3,19	7,57	-4,48	-	-	483 428,49
ERGO Pensionifond 3P3, EUR	0,81	0,83	0,82	4,27	9,50	-11,70	-	-	522 388,14

LHV Varahaldus

06.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Pensionifond L, EUR	1,28	1,29	1,29	2,17	7,62	-2,21	14,28	3,86	101 030 817
Pensionifond M, EUR	1,03	1,04	1,04	1,43	5,91	1,36	12,85	5,56	13 554 621
Pensionifond S, EUR	1,11	1,12	1,12	0,86	3,86	4,37	10,49	6,78	20 426 196
Pensionifond XL, EUR	1,08	1,09	1,09	2,38	7,93	-3,84	14,49	4,63	26 563 637
Pensionifond XS, EUR	1,02	1,03	1,03	0,81	3,24	4,08	10,08	6,24	6 451 205
Täiendav Pensionifond, EUR	1,20	1,22	1,21	8,37	8,56	-3,64	16,17	2,40	4 087 539
LHV Pärsia Lahe Fond A, EUR	7,86	8,10	7,94	16,31	8,60	17,54	21,57	-	-
LHV Pärsia Lahe Fond B, EUR	5,02	5,18	5,07	16,31	8,59	17,52	21,56	-	4 479 193
LHV Maailma Aktsiad Fond A, EUR	7,99	8,16	8,08	14,54	11,22	-11,45	13,48	-	-
LHV Maailma Aktsiad Fond B, EUR	5,11	5,21	5,16	14,51	11,20	-11,47	13,47	-	1 436 236

Nordea Pensions Estonia

06.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Nordea Pensionifond A, EUR	0,87	0,88	0,88	2,39	6,1	0,77	11,89	0	32 835 840,26
Nordea Pensionifond A Pluss, EUR	0,71	0,71	0,71	3,12	7,17	-1,23	0	0	3 523 805,92
Nordea Pensionifond B, EUR	0,84	0,85	0,85	1,61	4,89	2,4	9,42	0	7 508 592,18
Nordea Pensionifond C, EUR	0,78	0,79	0,79	0,92	2,62	4,05	6,64	0	1 417 907,70
Nordea Pensionifond Aktsiad 100, EUR	1,03	1,05	1,04	13,46	7,84	-3,4	18,71	0	2 438 129,34
Nordea Pensionifond Intress Pluss, EUR	0,67	0,68	0,67	0,00	3,22	0	0	0	303 456,39

Fondivalitsejad

AVARON ASSET MANAGEMENT Narva mnt 5-58, Tallinn 10117 tel 664 4205, faks 664 4201, info@avaron.ee, www.avaron.ee
DANSKE CAPITAL AS Narva mnt 11, Tallinn 15015 tel. 675 2295, faks 675 2895, funds@sampopank.ee, www.danskecapital.ee, www.sampopank.ee
ERGO FUNDS AS A. H. Tammsaare tee 47, Tallinn, tel 610 6500, faks 610 6501, funds@ergo.ee, www.ergo.ee
AS GA FUND MANAGEMENT Roosikrantsi 11,

Tallinn 10119 Tel 680 2680, faks 680 2681 info@gafm.ee, www.gafm.ee
AS GILD PROPERTY ASSET MANAGEMENT Swiss House, Roosikrantsi 11, Tallinn 10119, tel 680 2630, faks 680 2631, info@gildrealestate.com
LHV VARAHALDUS AS Tartu mnt 2, Tallinn 10 145, tel 680 0400, faks 680 0402, info@lhv.ee, www.lhv.ee
NORDEA PENSIONSESTONIA AS Liivalaia

45/47, Tallinn 10145 tel 710 1250, faks 710 1251 eesti@nordea.com, www.nordea.ee
TRIGON FUNDS Viru väljak 2, Metro Plaza 5, korrus, Tallinn 10 111, tel 667 9200, faks 667 9201, fond@trigon.ee, www.trn.ee
ASEB VARAHALDUS Tornimäe 2, Tallinn 15 010, tel 665 6565, faks 665 7122, fondid@seb.ee, www.seb.ee
SWEDBANK INVESTEERIMISFONDID AS Liivalaia 8, Tallinn 15038, tel 631 1606, faks 631 1636, funds@swedbank.ee
www.swedbank.ee/fondid

Maaklerifirmad

COMPENSA LIFE VIENNA INSURANCE GROUP SE Roosikrantsi 11, Tallinn tel 610 3000, faks 610 3010 info@compensallife.ee, www.compensallife.ee
LHV Tartu mnt 2, Tallinn, tel 680 0400, faks 680 0402

MARFIN PANK EESTIAS Pärnu mnt 12, Tallinn, tel 680 2500, faks 680 2501
SAMPO PANK Narva mnt 11, Tallinn, tel 630 2104
SEB ENSKILDA EQUITIES Tornimäe 2, Tallinn, tel 665 6622, faks 665 6802

MANDATUM LIFE INSURANCE BALTIC SE Viru väljak 2, Tallinn, tel 681 2300, info@mandatumlife.ee, www.mandatumlife.ee
SWEDBANK AS Liivalaia 8, Tallinn, tel 631 0310, faks 631 0410

miljardit dollarit ehk 5,5 triljonit jeeni nõuavad Tokyo Electric Power Co (TEPCO) aktsionärid firma juhtkonnalt, et kompenseerida Fukushima tuumakatastroofi kahjusid.

99 Anni Podimata: Me leiame, et Euroopa Liit peab selles lahingus eesliinil olema. Keegi peab otsa lahti tegema, et lükata kokkuleppe saavutamisele ka globaalsel tasandil uus hoog sisse.

Finantstehingute maksu üheks eestvedajaks Euroopas on Kreeka saadik, kelle sõnul on idee le parlamenti poliitiliste gruppide seas tugev toetus.

FONDID

reklaam

Mandatum Life06.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Mandatum Life Conservative Strategy, EUR	107,84	108,92	107,84	-	2,54	-1,20	27,06	-	-
Mandatum Life Balanced Strategy, EUR	119,04	120,82	119,04	-	4,90	-3,53	46,90	-	-
Mandatum Life Aggressive Strategy, EUR	134,91	137,60	134,91	-	6,83	-2,51	68,17	-	-
Mandatum Life Fixed Income, EUR	130,91	131,57	130,91	-	2,85	2,88	26,36	-	-
Mandatum Life Global Food, EUR	128,46	131,03	128,46	-	0,14	-2,29	34,24	-	-
Mandatum Life Emerging Opportunities, EUR	105,72	107,83	105,72	-	8,33	-11,40	-	-	-
Mandatum Life Global Equity, EUR	133,22	135,88	133,22	-	2,54	-8,73	46,47	-	-
Mandatum Life Europe Equity, EUR	143,94	146,82	143,94	-	6,36	-7,88	41,36	-	-

Swedbank Investeeringisfondid AS06.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Pensionifond K1, EUR	0,77	0,77	0,77	2,18	2,58	4,70	3,78	1,08	30 441 382,42
Pensionifond K2, EUR	0,83	0,84	0,84	3,32	3,57	2,16	6,05	-0,45	134 998 614,88
Pensionifond K3, EUR	0,96	0,96	0,96	5,99	4,96	1,13	10,07	-1,05	340 036 656,55
Pensionifond K4, EUR	0,70	0,71	0,71	10,23	6,75	-1,06	-	-	13 189 406,34
Pensionifond V1, EUR	1,09	1,12	1,11	4,26	4,13	2,78	7,20	-1,73	8 334 664,50
Pensionifond V2, EUR	0,84	0,85	0,84	7,48	5,30	0,20	11,66	-3,40	15 748 008,57
Pensionifond V3, EUR	0,97	0,99	0,98	12,45	7,28	-4,16	16,51	-5,77	31 579 395,04
Kesk-Aasia Aktsiafond, EUR	4,33	4,44	4,38	21,69	13,33	-26,79	27,30	-16,25	7 142 645,76
Ida-Euroopa Aktsiafond, EUR	7,06	7,24	7,13	26,39	17,07	-16,04	22,81	-21,54	24 673 875,75
Ida-Euroopa Kinnisvara Af, EUR	2,99	3,07	3,02	25,07	16,07	-23,42	14,05	-25,56	7 775 341,03
Fondifond 100, EUR	9,16	9,39	9,25	15,65	10,63	-5,92	23,65	-5,03	61 633 621,24
Fondifond 30, EUR	10,28	10,54	10,39	5,71	5,58	0,32	10,97	-0,76	13 146 444,48
Fondifond 60, EUR	9,83	10,08	9,93	10,09	7,92	-1,81	17,38	-2,64	50 995 285,22
Venemaa Aktsiafond, EUR	15,40	15,79	15,55	28,36	19,02	-14,04	39,71	-8,69	52 203 364,37

ASSEB Varahaldus06.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht mln eurot
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
SEB Energiiline Pf, EUR	0,710	0,717	0,717	3,18	7,04	-3,44	-	-	6,05
SEB Konservatiivne Pf, EUR	0,876	0,885	0,885	0,96	2,65	4,35	6,39	4,12	43,77
SEB Optimaalne Pf, EUR	0,804	0,812	0,812	1,15	2,73	2,12	10,23	-	8,72
SEB Progressiivne Pf, EUR	0,920	0,930	0,930	1,81	4,38	-0,79	11,16	-1,71	240,45
SEB Aktiivne Pf, EUR	0,880	0,897	0,888	15,00	11,00	-3,50	22,81	-3,22	13,54
SEB Tasakaalukas Pf, EUR	1,097	1,119	1,108	5,08	3,52	1,39	8,95	-0,18	9,83
SEB Aktiivne Fondifond A, EUR	6,695	6,830	6,763	15,69	9,17	-1,63	21,54	-	4,04
SEB Tasakaalukas Fondifond A, EUR	10,031	10,234	10,132	6,72	5,39	2,90	11,76	-	0,99
SEB Dünaamiline Fondifond A, EUR	8,088	8,251	8,169	12,29	7,97	1,03	16,43	0,00	6,08
SEB Ida-Euroopa Võlakirjafond A, EUR	11,997	11,997	11,997	7,50	9,40	5,82	12,85	0,00	60,42
SEB Geneerilise Farmaatsia Fond A, EUR	9,090	9,274	9,182	16,36	9,46	-6,22	22,18	-0,95	2,66
SEB Kasvufond A, EUR	6,094	6,217	6,155	25,64	18,28	-20,20	29,43	-5,77	15,01
SEB High Yield Bond Fund, EUR	1004,621	1004,621	1004,621	17,42	3,57	22,44	5,28	-	0,10
Vahendatavad Fondid *									
SEB Asia ex. Japan Fund, EUR	-	-	6,614	15,51	11,19	8,58	28,89	4,71	158,36
SEB Emerging Markets Fund, EUR	-	-	2,112	16,42	11,78	-1,11	25,42	4,64	108,81
SEB Japan Chance/Risk Fund, EUR	-	-	0,414	16,31	5,64	-11,69	11,42	-7,78	30,77
SEB North America Chance/Risk Fund, EUR	-	-	3,638	13,76	7,8	6	24,41	-0,02	164,36
SEB Asset Selection Fund, EUR	-	-	13,928	8,03	-3,06	-2,96	-0,81	6,62	1501,37
SEB Asia Small Caps ex. Japan Fund, EUR	-	-	3,143	19,44	16,02	-6,1	27,47	-0,75	45,91
SEB Corporate Bond Fund, EUR	-	-	1,408	4,93	5,24	6,53	10,56	3,26	299,58
SEB deLuxe - Multi Asset Balance	-	-	57,715	7,96	5,65	-6,4	5,62	-	37,60
SEB deLuxe - Multi Asset Defensive Plus	-	-	56,157	3,91	2,02	-3,77	2,08	-	55,72
SEB deLuxe - Multi Asset Defensive	-	-	52,853	3,14	1,3	-2,63	-	-	86,74
SEB Eastern Europe Fund ex Russia, EUR	-	-	2,548	23,48	12,81	-18,51	27,34	-5,86	126,21
SEB Eastern Europe Small Cap Fund, EUR	-	-	2,649	23,67	11,22	-28,11	36,88	-7,39	92,11
SEB Ethical Europe Fund, EUR	-	-	2,063	15,85	8,46	-5,09	18,73	-7,18	15,53
SEB Europe Chance/Risk Fund, EUR	-	-	1101,627	16,35	7,91	-4,31	19,03	-7,95	13,73
SEB Europe Fund, EUR	-	-	3,036	15,86	8,5	-4,4	19,55	-6,6	124,49
SEB Key Select, EUR	-	-	9,786	N/A	1,44	-3,79	-	-	88,80
SEB Global Chance/Risk Fund, EUR	-	-	0,754	13,46	8,38	2,54	21,83	-1,67	24,40
SEB Medical Fund, EUR	-	-	2,888	10,20	0,92	13,19	15,61	1,11	23,15
SEB Nordic Fund, EUR	-	-	6,297	21,00	11,1	-10,44	24,38	-2,25	74,05
SEB Russia Fund, EUR	-	-	10,722	27,74	21,85	-15,49	46,56	0,86	245,01
SEB Short Bond Fund EUR	-	-	1,273	0,10	0,02	0,33	-0,01	0,81	58,86
SEB Strategy Aggressive Fund	-	-	40,368	14,23	9,25	-3,75	-	-	82,94
SEB Technology Fund, EUR	-	-	2,224	13,41	10,22	9,55	25,68	4,43	16,10
SEB Guarantee Fund 80, EUR	-	-	99,410	3,87	0,03	-2,52	-1,59	-	36,28
SEB Nordic Small Cap Fund, EUR	-	-	166,652	26,40	17,49	-6,6	-	-	26,78
SEB Listed Private Equity Fund, EUR	-	-	143,273	20,74	11,3	-19,34	-	-	191,81
SEB Concept Biotechnology, EUR	-	-	39,790	15,32	8,83	29,1	21,27	-	55,66
SEB High Yield, EUR	-	-	119,144	8,19	6,08	4,83	-	-	1552,07

* Vahendatavate fondide tagasisõltmis- ja väljalaskeskindu saab vaadata www.seb.ee/fondidkursid. Fondide mahud on seisuga 31.12.2011.

Trigon Funds06.03

	ost	müük	NAV	riski-aste	% aasta algusest	tootlus (p.a) %			fondi maht
						12 kuud	3 aastat	5 aastat	
Arenevate Turgude Agrisektori Fond, EUR	100,22	103,29	102,27	24,92	6,04	-42,31	12,16	-	8 278 222
Balkani Fond, EUR	10,87	11,25	11,03	29,86	17,64	-25,05	11,03	-15,12	6 434 951
Arenevate Turgude Finantssektori Fond, EUR	163,80	168,81	167,14	21,88	19,36	-7,73	38,17	-	4 396 367
Uus Euroopa Kasvufond, EUR	12,71	13,17	12,91	27,31	19,35	-21,96	17,35	-14,87	2 505 064
Uus Euroopa Väärtusfond, EUR	18,27	18,92	18,55	16,01	12,35	-2,55	31,69	-7,57	15 433 604
Venemaa Top Picks Fond, EUR	21,94	22,72	22,27	33,29	17,82	-11,92	45,43	1,36	10 289 536

Mida silmas pidada veebilehe pidamisel?

29. märts 2012
Radisson Blu Hotel Olümpia

9.30–9.50 Registreerimine ja hommikukohv värskes Äripäevaga
9.50–10.00 Avasõnad moderaatorilt
Äripäeva peadirektori asetäitja **TOOMAS TRUUVERK**

10.00–11.00 Kuidas arvestada autoriõigusi veebilehe sisu ja vormi loomisel?
Advokaadibüroo Borenius advokaat **LIINA JENTS**

11.00–12.00 Millised on võimalikud seosed domeeninime, kaubamärgi ja ärinime vahel?
Advokaadibüroo Borenius vandeadvokaat **VIIVE KAUR**

12.00–13.00 Lõuna
13.00–13.30 Millised on online keskkonnas sõlmitud lepingute vormi ja sisu eripärad?
Advokaadibüroo Borenius vandeadvokaat **AVE PIIK**

13.30–14.00 Kuidas vastutab veebilehe omanik lehel avaldatavate kommentaaride eest?
Advokaadibüroo vandeadvokaat **AVE PIIK**

14.00–14.30 Kuidas veenduda, et kodulehe disain ja sisu vastavad seadustele koostöös internetilahendusi pakkuva ettevõttega?
Esineja selgitamisel

14.30–15.00 Arutlusing „Kuidas vastutada kodulehel ja foorumites avaldatud kommentaaride eest?“
Delfi peatoimetaja **URMO SOONVALD**,
Perekool.ee juhataja **ELINA PIIRIMÄE**,
Äripäeva peatoimetaja asetäitja **AIVAR HUNDIMÄGI**,
Kanal2 peadirektor **URMAS ORU**

15.00–15.10 Seminari lõpetamine

Seminari **soodushind** 23. märtsini on 159 eurot, hiljem registreerujatele 199 eurot. Mitme inimese korraga registreerimisel ühest maksaettevõttest kehtib hindadele 5% soodustus. Hindadele lisandub käibemaks.
Täpsem info ja registreerimine telefonil 667 0411 või
www.seminar.aripaev.ee

TEGIJA TURUL

Ignazio Visco: Itaalia on eelkõige vanade inimeste maa. See muudab majanduskasvu väljakutse mitte ainult raskeks, vaid määravaks.

Itaalia keskpanga juht ütles, et riik peab keskenduma majanduskasvule, sest elanikkond vananeb.

OMX TALLINN

52 nädalat

Tallinna börsi üldindeks, kajastab põhi- ja lisanimikirja aktsiate liikumisi.

585,08 -0,34% ▼

perioodi kõrgeim 786,42
perioodi madalaim 513,18

TÕUSJAD

SAS AB

8,10 SEK

+8,00%

Stonesoft

1,43 EUR

+6,72%

Outokumpu

16,26 EUR

+5,58%

Comptel

0,60 EUR

+3,45%

Neste Oil

8,92 EUR

+3,36%

Stockmann B

16,94 EUR

+3,23%

Pärast tugevat korrigeerimist teisipäeval suutsid aktsiaturud eile kahjusid tasa teha. Euroopa turud olid mõõdukalt plussis ning USA avanes samuti rohelises.

Renault ja Nissan vallutamas Vene turgu

Uha enam kuuleme, kuidas see või teine autotootja teeb kolmandaga koostööd. Seni AvtoVAZis vähemusosalust omanud Renault on Nissani punkti võtnud ja soovib Venemaa autotootjas enamusosalust.

Eesmärk hakata spetsiaalselt Vene turule autotootma. Esmapilgul võib tekkida üldse küsimus "miks?". Me kõik teame Vene autode kvaliteeti ja millisel tehnoloogisel tasemel need on. Kuid nähtavasti peitub Žigulide tootja taga enamat, kui esmapilgul paistab.

Renault ja Nissan, kes on sisuliselt üks ja sama firma, on huvitatud Venemaa suurima autotootja suurosalusest, et hakata arendama spetsiaalselt Vene turule suunatud autosid.

Teisipäeval Genfi autonäitusel sõna võtnud Renault' tootearenduse juht Philippe Klein ütles, et Renault on huvitatud ära kasutama AvtoVAZi tehaseid arendamiseks spetsiaalselt Vene turule mõeldud autot. Nissani juhtkonnaliige Colin Dodge ütles üritusel, et Yokohamas baseeruv autotootja lisab varsti kolm eraldi mudelit, mis on Venemaal toodetud

Venemaale odavad autod, Euroopasse luksusautod. Praegu kuulub Renault'le 25% osalus AvtoVAZis. Renault ja Nissan soovivad juba lähinädalatel jõuda Venemaa autotootja kahe suurima aktsionäriga kokkuleppele, et osta kontrolliv osalus firmas, ütles Renault' ja Nissani tegevjuht Carlos Ghosn. Tegevjuht lisas, et tõenäoliselt Venemaa autotootja ülevõtmisprotsess kiireneb pärast Venemaa presidendivalimisi, mis takistas paljude protsesside arenemist.

Lisaks hiljutisele Peugeot' ja General Motorsi koostöö uudisele annab märku üha tihedamast koostööst autoduses fakt, et Renault on arendamas uut luksusautot koostöös Daimlerile kuuluva Mercedes-Benziga. Firma soovib luksusautode valiku suurenemisega säilitada ärikliente, kes hindavad mugavust. Lisaks uuele Mercedes E-klassi põhjal baseeruvale autole plaanib Renault müüki tuua Espace'i uuendatud versiooni ning ühe luksusmaasturi, mis peaks praeguste plaanide kohaselt ehitatama Nissan Qashqai ja Renault Koleosi platvormile.

FREDY-EDWIN ESSE
fredy-edwin.esse@aripaev.ee

Renault ja Nissan soovivad juba lähinädalatel jõuda Venemaa autotootja kahe suurima aktsionäriga kokkuleppele, et osta kontrolliv osalus firmas.

Renault' ja Nissani tegevdi-
rektor Carlos Ghosn

TULEMUS

Adidas suurt edu olümpia-aastaks ei prognoosi

Maailma suuruselt teine sporditarvete tootja Adidas AG teatas prognoose ületanud eelmise aasta tulemustest, kuid selle aasta väljavaade ootustele ei vastanud.

Adidas teenis neljandas kvartalis 18 miljonit eurot puhaskasumit, mis on analüütikute prognoositud 16,8 miljonist eurost parem näitaja, kirjutas Bloomberg.

Neljanda kvartali käive kasvas Adidasel 11%, 3,26 miljardi euroni. Bloombergi küsitletud analüütikud ootasid keskmiselt 3,12 miljardi euro suurust käivet.

"Nautisime eelmisel aastal grupi kiireimat orgaanilist kasvu pärast 2006. aastat," ütles firma tegevjuht Herbert Hainer börsiteates. "Tegime edusamme ka kasumlikkuse kasvatamisel."

Adidas tegi ettepaneku maksta 2011. aasta eest dividendi 1 euro aktsia kohta, mis on 25% suurem kui aasta varem. Ka analüütikud prognoosisid 1 euro suurust dividendi.

Kuid headele tulemustele andis löögi tulevikuväljavaade. Firma teatas, et sel aastal kasvab puhaskasum 736 kuni 770 miljonit eurot. Analüütikud lootsid keskmiselt näha 780 miljoni eurost aastast puhaskasumit.

"Fakt, et Adidas juhtkond jäi täna (eile-toim) hommikul varasema väljavaate juurde, võib lühiajaliselt tekitada osalist kasumi väljavõtmist aktsias," ütles Bloombergile DZ Banki analüütik Herbert Sturm.

TEHING

Statoil müüb Lukoilile Iraagi naftamaardla

Eile kinnitas Iraagi minister, et Norra suurim naftatootja Statoil müüb riigis oleva naftamaardla Venemaa naftafirmale Lukoil.

Eile kinnitas Iraagi minister, et Norra suurim naftatootja ja Eestis tanklaketti opereeriv Statoil ASA müüb riigis oleva naftamaardla Venemaa naftafirmale Lukoil OAO-le.

Minister al-Luaibi tehingu detaile ei täpsustanud, vahendas Bloomberg.

LANGEJAD

Grigiskes

0,55 EUR

-4,51%

Latvijas Gaze

6,035 LTL

-2,66%

Sberbank

3,263 USD

-1,86%

O'Key Group GDR

8,25 USD

-1,79%

Merck

36,95 USD

-1,31%

RBS

25,85 GBP

-1,22%

Ungari ei suuda kuidagi finantsdistipliini järgida. Esimese kahe kuuga on riigi prognoositud 2012. aasta eelarvedefitsiidist juba 50% täis, mis ei luba ELi seatud eesmärki täita.

ÄRIPÄEVA KOOLITUSED

15. märtsil

KOOLITAJATE KOOLITUS

ettevõttesisestele
koolijatajatele

Koolituse hind on 279 eurot (+ km).

Koolitus annab:

- teadmised koolitamise igihaljastest ja uutest suundadest;
- uusi tehnikaid ja harjutusi praktiliseks kasutamiseks;
- korrastatud ning värskendatud oskused ja teadmised;
- kaks uut koolitamise meetodit;
- värskaid ideid oma koolitusprogrammide sära lisamiseks;
- objektiivse ja õiglase tagasiside isiklikuks arenguks ja teiste arendamiseks.

UUS!

22. märtsil

MÜÜGIJUHTIDE TREENING

Lahenduse leidmine
müügiprobleemile

Koolituse hind on 299 eurot (+ km).

Koolitus annab:

- praktikas töötavaid ideid müügitulemuse parandamiseks;
- uusi teadmisi müügijuhtimise valdkonnas (motivatsioon, eesmärgistamine, elluviimine, kontroll jne);
- nõuandeid kolleegidelt;
- värskaid mõtteid müügijuhtimise argipäeva.

Äripäev

Täpsem kava aadressil www.koolitus.aripaev.ee Info ja registreerimine telefonil 667 0100, elektronposti aadressil koolituskeskus@aripaev.ee või koduleheküljel www.koolitus.aripaev.ee